

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

στο έργο τους και να προβάλλουν τον ελληνικό πολιτισμό στη φιλοξενούσα χώρα.

19. Ενημέρωση των αποδήμων, σχετικά με τις δυνατότη-

τες και τους επαγγελματικούς ορίζοντες, που διανοίγονται, μετά την αποφοίτησή τους από τα ελληνικά σχολεία.

Αθήνα, 23 Ιουνίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα, σήμερα, 22 Ιουνίου 1997, ημέρα Κυριακή και ώρα 17.00', στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή, κ. Γιάννη Ζαφειρόπουλου, Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «Παιδεία - Πολιτισμική Παράδοση, Εκπαίδευση - Εκπαιδευτική Πολιτική, Μόρφωση και Αγωγή» της Σύνθεσης Κειμένων των μαθητών, που έλαβαν μέρος στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Σύνοδος Β' 1996-1997.

Στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Εφηβοί Βουλευτές»: Μανωλία Αλμπανάκη (Α' Θεσσαλονίκης), Έλλη Αμανατίδου (Νομός Καστοριάς), Ελένη Αναστασάκη (Νομός Λακωνίας), Άννα Αναστασοπούλου (Β' Αθήνας), Ειρήνη Βεζυράκη (Β' Αθήνας), Χριστίνα Γεωργοπούλου (Β' Πειραιά), Άγγελος Γούσιος (Νομός Πέλλας), Αθανάσιος Γραμμένος (Α' Αθήνας), Φώτιος Δαμδούνης (Επικρατείας), Φωτεινή Δανηλίδου (Α' Θεσσαλονίκης), Στυλιανή Εξάρχου (Νομός Καρδίτσας) Κυριάκος Ζαφειράς (Νομός Εύβοιας), Αγνή Καραγιαννίδου (Γερμανία), Θωμαή Καραγκούνη (Νομός Εύβοιας), Ευθυμία Καρατζάλη (Β' Αθήνας), Στεφανία Καραφυλλέ (Β' Θεσσαλονίκης), Παρασκευή Καρλοβασίτη (Νομός Σάμου), Ελένη Κασιμάτη (Β' Αθήνας), Γιάννης Κατσιέρης (Νομός Ηλείας), Ευθυμία Κεφαλούκα (Γερμανία), Δήμητρα Κουφοπούλου (Γερμανία), Στεφανία Κυριακάκη (Νομός Ηρακλείου), Ελένη Κωστάκου (Β' Πειραιά), Γιώργος Λαουτάρης (Β' Αθήνας), Μαρία Λιγνού (Α' Πειραιά), Μαρουλίνα Λυκούρη (Νομός Κυκλάδων), Γεώργιος Μακρυβογιατζάκης (Νομός Ηρακλείου), Χριστίνα

Μαλαματένιου (Α' Πειραιά), Αγγελική Ματθαιοπούλου (Γερμανία), Αγγελική Μουρίκη (Β' Αθήνας), Αριστομένης Μπαλάσκας (Α' Πειραιά), Χρυσούλα Μπατράνη (Νομός Σερρών), Μαρίνα-Κλεοπάτρα Μποζίκη (Α' Θεσσαλονίκης), Βασίλειος Νικολετάκης (Νομός Ηλείας), Ευδοκία Ντάβα (Νομός Λαρίσης), Βασιλική Πιερρακάκη (Νομός Μεσσηνίας), Βασιλική Παπαδοπούλου (Νομός Αρκαδίας), Παύλος Παπαθανασίου (Β' Αθήνας), Απόστολος Παραλίκας (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Βασιλική Παράσχου (Νομός Λακωνίας), Μαρία Παυλίδη (Νομός Λασηθίου), Χρίστος Περπερίδης (Α' Αθήνας), Γιώργος Περαράκης (Νομός Αττικής), Δέσποινα Πιτσινή (Β' Αθήνας), Μαρία Προγουλάκη (Νομός Χανίων), Μαρία Ρίζου (Α' Θεσσαλονίκης), Γεωργία Σμυρνώτη (Νομός Κορινθίας), Αναστασία Σπανού (Νομός Εύβοιας), Αικατερίνη Σύρου (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Αναστασία Σωτηριάδου (Β' Θεσσαλονίκης), Θρασύβουλος Τζέλλος (Νομός Κοζάνης), Αγγελική Τρουμπούνα (Β' Πειραιά), Ελευθερία Τσιάρτα (Νομός Ημαθίας), Στέλλα Τσούπρα (Νομός Καβάλας), Φωτεινή Υψηλάντη (Νομός Μεσσηνίας), Σόνια Φιλοκώστα (Α' Θεσσαλονίκης), Αθανάσιος Φώτης (Νομός Άρτας), Αγγελική Χαρίτου (Β' Αθήνας), Κωνσταντίνα Χορμόβα (Β' Αθήνας) και Ευαγγελία Χρηστέλη (Νομός Λέσβου).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ονομάζομαι Γιάννης Ζαφειρόπουλος. Είμαι Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο Νομό Ηλείας και Πρόεδρος της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων. Σας καλωσορίζω και θέλω να σας ζητήσω να γράψετε το όνομά σας και το επίθετό σας και την εκλογική περιφέρεια, από την οποία προέρχεστε, όσοι θέλετε να λάβετε το λόγο. Όσοι από σας θέλετε να μιλήσετε και στην Ολομέλεια της Βουλής, την Τρίτη, να προσθέσετε δίπλα στο όνομά σας και τη λέξη «Ολομέλεια».

Θα παρακαλέσω να μετρήσετε, πόσοι είναι οι ομιλητές. Ο

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Κανονισμός της Βουλής λέει ότι οι ομιλητές ανεβαίνουν στο βήμα αυτό, όταν η ομιλία τους είναι πάνω από 10 λεπτά. Όταν όμως ο χρόνος είναι μικρότερος των 10 λεπτών, μιλούν από τη θέση τους. Στις Επιτροπές μιλούν καθισμένοι, ενώ στην Ολομέλεια υποχρεούνται να είναι όρθιοι. Με βάση το χρονικό πλαίσιο, που έχουμε υπόψη μας, η Εισηγήτρια, η κυρία Σμυρνιώτη Γεωργία, από την Κορινθία, έχει χρόνο να μιλήσει 8 λεπτά.

Όλοι σας γνωρίζετε τα θέματα, που πρόκειται να θιγούμε στην Επιτροπή μας. Στη συνέχεια, οι άλλοι ομιλητές θα μιλήσουν για 4, περίπου, λεπτά από τη θέση τους.

Η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής ασχολείται με τα σχέδια νόμου, που καταθέτει η Κυβέρνηση και αφορούν στη ρύθμιση θεμάτων, που ανάγονται στην αρμοδιότητα των Υπουργείων Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει να κάνει με εκπαιδευτικά θέματα και με τις θρησκευτικές υποθέσεις. Άρα, λοιπόν, υπάρχουν ζητήματα που ρυθμίζουμε με σχέδια νόμου, που καταθέτει η Κυβέρνηση για τα δύο αυτά αντικείμενα.

Το Υπουργείο Πολιτισμού έχει αρμοδιότητα σε θέματα πολιτισμού και σε θέματα αθλητισμού. Το Υφυπουργείο Αθλητισμού και η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού υπάγονται στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Με αυτά τα ζητήματα, όπως γνωρίζετε, θα ασχοληθούμε και εμείς εδώ.

Έχουν ζητήσει να μιλήσουν στην Επιτροπή 46 άτομα και από αυτούς οι 39 θέλουν να μιλήσουν και στην Ολομέλεια. Στην Ολομέλεια, όμως, δεν μπορούν να μιλήσουν από κάθε Επιτροπή περισσότεροι από 7. Άρα, θα γίνει μια διαδικασία επιλογής. Θα καταλήξουμε στη διαδικασία της τύχης, μέσω κλήρωσης, που θα κάνουμε. Δεν υπάρχει άλλος ασφαλέστερος τρόπος, χωρίς να δημιουργήσει προβλήματα σε αυτούς, που θα αποκλεισθούν.

Θα παρακαλούσα τη Γραμματέα να δώσει έναν αριθμό σε καθένα από τους 39, που θέλουν να μιλήσουν στην Ολομέλεια και μετά, ενώπιον όλων των μελών της Επιτροπής, θα γίνει κλήρωση για να αναδειχθούν οι 7 ομιλητές.

Ο χρόνος, που θα απαιτηθεί, για να τελειώσουμε αυτή την Επιτροπή, με βάση ότι υπάρχουν 46 ομιλητές, μαζί με την εισηγήτρια, είναι περίπου 3 ώρες. Θέλουμε μετά τουλάχιστον μία ώρα για να οδηγηθούμε σε ψηφοφορίες επί της σύνθεσης των κειμένων. Αυτό σημαίνει ότι θα γίνει και αύριο συνεδρίαση, στις 10.30' π.μ., ώστε να μην αισθανθείτε καμία πίεση.

Η κυρία Γεωργία Σμυρνιώτη, από το Νομό Κορινθίας, έχει το λόγο ως Εισηγήτρια.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΜΥΡΝΙΩΤΗ (Εισηγήτρια - Νομός Κορινθίας): Κατ' αρχήν θα ήθελα να σας πω ότι έμαθα ότι θα είμαι εισηγήτρια πριν από 5 λεπτά και, έτσι, ίσως, δεν έχω ετοιμάσει

κάτι ολοκληρωμένο. Όμως, θα σας διαβάσω κάποιες θέσεις, που έχω ετοιμάσει.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, με τόλμη και ωριμότητα, κατήγγειλαν τα δεινά του εκπαιδευτικού μας συστήματος, την ανεπαρκή κρατική στήριξη της παιδείας, την προχειρότητα της οργάνωσης, τα προβλήματα που απορρέουν από τη λειτουργία του εκπαιδευτικού θεσμού, τις σχέσεις διδασκόντων και διδασκόμενων και τους τρόπους αξιολόγησης. Θα καταγγείλω τις διακρίσεις που γίνονται μεταξύ των μαθητών, από ανεύθυνους καθηγητές και ελάχιστα καταρτισμένους στην παιδαγωγική. Θα αναφερθώ στην έκδηλη ευνοία των καθηγητών προς παιδιά συναδέλφων τους, που ισοδυναμεί με άδικη αντιμετώπιση των υπόλοιπων μαθητών, που δεν είχαν την τύχη ή τη δυστυχία να γεννηθούν καθηγητόπαιδα. Προτού αντιδράσετε, συμφωνήσετε ή διαφωνήσετε, θα αναφέρω δύο πρόσφατα παραδείγματα παρμένα από το δικό μου σχολικό περιβάλλον.

Καθηγήτρια πείστηκε να μην «κόψει» μαθητή, γιό συνταξιούχου συναδέλφου, ενώ, αντίθετα, άφησε στην ίδια τάξη αρκετούς άτυχους συμμαθητές του. Ο προαναφερόμενος μαθητής έτυχε ευνοϊκής μεταχείρισης, σε σχέση με τους άλλους ιδίου επιπέδου μαθητές. Οι δεύτεροι πλήρωσαν την αδιαφορία και την αγραμματοσύνη, που επεδείξαν επί ένα ολόκληρο χρόνο, ενώ ο πρώτος όχι.

Σε παρόμοιο επεισόδιο, καθηγητής αφαίρεσε την εξεταστική κόλλα του μαθητή, γιού συναδέλφισσάς του, επειδή τον έπιασε να αντιγράφει και τον απέβαλε από την εξεταστική αίθουσα. Όμως, αφού το ξανασκέφθηκε, τον κάλεσε να επανέλθει για να συνεχίσει το διαγώνισμα, μετά από μισή ώρα.

Τα παραπάνω είναι μόνο μερικά ενδεικτικά γεγονότα, που προδίδουν ένα γενικότερο κλίμα σχολικού ρατσισμού, προκατάληψης και διακρίσεων και που έρχεται σε σύγκρουση με τα όσα μαθαίνουμε περί Δημοκρατίας, άρσης των ανισοτήτων και λειτουργίας του ιδανικού κοινωνικού προτύπου μέσα στα σχολεία.

Κάποιοι από εσάς, ίσως, αντιδράσετε και κάποιοι, σίγουρα, θα είσατε παιδιά καθηγητών και θα ζείτε από κοντά την κατάσταση. Ίσως, μάλιστα, έστω και αν το αρνείσθε, έχετε παρατηρήσει κάποια ιδιαίτερη μεταχείριση στο πρόσωπό σας. Πρόθεσή μου δεν είναι να προσβάλω ούτε εσάς, ούτε τους γονείς σας. Μοναδικός μου σκοπός είναι να θέσω το πρόβλημα, ώστε να ακουστεί και όλοι μαζί να προτείνουμε τρόπους για την αντιμετώπισή του.

Οι διακρίσεις στα σχολεία, όσο και αν τις αποποιούνται οι καθηγητές και οι σύμβουλοι, υπάρχουν και επιδρούν αρνητικά στην ψυχολογία τόσο των αδικούμενων, όσο και στων ολοφάνερα ευνοούμενων. Η επιρροή τους στις σχέσεις καθηγητών-μαθητών, καθώς και στις σχέσεις των μαθητών μεταξύ τους, είναι διαλυτική. Προάγουν την κοινωνική ανισότητα, τον άγονο ανταγωνισμό και την αναξιοκρατία και δημιουργούν κλίμα έντασης και εχθρότητας, καθόλου πρόσφορο για

την ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας, συλλογικότητας και ενότητας των μαθητών.

Αυτό που πρέπει να κάνουμε, σαν σκεπτόμενοι έφηβοι, είναι να φροντίσουμε να επιβάλουμε την εξάλειψή τους - περισσότερο για το δικό μας καλό-, ώστε να κάνουμε τη σχολική μας ζωή πιο ανθρώπινη. Ανώριμοι καθηγητές δεν έχουν δικαίωμα να θέτουν τις σχέσεις μαθητών σε δοκιμασία.

Σας ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Ευχαριστούμε την κυρία Συμριωνίτη.

Οι αναφορές σας, μας δίνουν την ευκαιρία να κάνουμε μια επισήμανση. Και η επισήμανση αυτή έγκειται στο γεγονός ότι, ίσως, θα πρέπει να υπάρξει και κάποιος, στην προκειμένη περίπτωση, ιδιότυπος κοινοβουλευτικός έλεγχος. Εμείς οι Βουλευτές, όταν διαπραγματευόμαστε αυτού του είδους τα θέματα, έχουμε το δικαίωμα στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου, να ρωτήσουμε, γιατί έγιναν αυτά, ποιά μέτρα πρόκειται να παρθούν και άλλα. Έτσι, πέρα από τις θέσεις και τις προτάσεις σας, ίσως δοθεί αφορμή στους ασχολούμενους με τη Βουλή των Εφήβων να περιλάβουν, μέσα στα πλαίσια που υπάρχουν, και κάποια διαδικασία κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε υπ' όψη σας τη Σύνοψη των Κειμένων στο έντυπο, που έχετε στα χέρια σας. Το έντυπο αυτό για την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων περιλαμβάνει τρεις μεγάλους τομείς: «Παιδεία και Πολιτισμική Παράδοση, Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική Πολιτική και Μόρφωση και Αγωγή».

Για να διευκολυνθεί το έργο της Επιτροπής, παρακαλώ να αναφέρεσθε σε αυτά τα συγκεκριμένα κεφάλαια.

Και τώρα θα προχωρήσουμε στην κλήση των ομιλητών. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε συμπληρώσει κατάσταση βάσει του χρόνου αιτήσεως της εγγραφής, η οποία θα κρατηθεί χωρίς καμία σκοπιμότητα.

Και με αυτήν τη σειρά παρακαλώ να έλθει στο βήμα η κυρία Καρλοβασίτη Παρασκευή.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΛΟΒΑΣΙΤΗ (Νομός Σάμου): Είναι κοινώς αποδεκτό ότι ο ρόλος της εκπαίδευσης είναι αδιαμφισβήτητος. Σκοπός της είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά. Έτσι, με την πνευματική, σωματική και ηθική καλλιέργεια των νέων επιτυγχάνεται η κοινωνικοποίησή τους. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι το σχολείο αποτελεί το σημαντικότερο φορέα κοινωνικοποίησης μετά την οικογένεια. Στο σημείο αυτό, όμως, τίθεται το ερώτημα, κατά πόσο η σύγχρονη σχολική πραγματικότητα στην Ελλάδα πληροί τις προϋποθέσεις για την επίτευξη των προαναφερομένων στόχων.

Είναι λυπηρή η διαπίστωση ότι η σημερινή κατάσταση δεν είναι ικανοποιητική. Οι προσπάθειες βέβαια της πολιτείας

και το κοινωνικό ενδιαφέρον για τη βελτίωση της σχολικής εκπαίδευσης δεν έλειψαν. Ωστόσο, κρίνονται ανεπαρκή, τόσο ο τρόπος λειτουργίας και η οργάνωση του σχολείου, όσο και τα μέσα, που έχει στη διάθεσή του για να επιτελέσει το έργο του.

Κατ' αρχήν, έχει παρατηρηθεί το γεγονός ότι λείπει μια ενιαία εθνική πολιτική για την παιδεία, στην οποία να συμφωνούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις της Χώρας. Έτσι, εμφανίζεται το φαινόμενο να γίνονται μεταρρυθμίσεις και να αλλάζουν τα αναλυτικά προγράμματα, κάθε φορά που μεταβάλλεται η σύνθεση της κυβέρνησης. Επίσης, είναι χαρακτηριστικό ότι η εκπαίδευσή μας από την αρχή οργανώθηκε σύμφωνα με ξένα πρότυπα χωρίς να έχει προηγηθεί μελέτη της ελληνικής ζωής και επισήμανση των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας μας. Ακόμη και σήμερα εξακολουθεί να μιμείται αποσπασματικά και διεξοδικά ό,τι συμβαίνει σε άλλες χώρες, ενώ λείπει ταυτόχρονα ο ενιαίος μακροπρόθεσμος προγραμματισμός. Πλάι σε όλα αυτά έχει διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες για την παιδεία είναι από τις χαμηλότερες, ανάμεσα στις χώρες, που βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο ανάπτυξης με την Ελλάδα. Αυτό έχει ως συνέπεια την ανεπαρκή υλικοτεχνική υποδομή, ελλείψεις σε διδακτικό προσωπικό και αδυναμία επιστημονικής μελέτης, έρευνας και ανάλυσης των εκπαιδευτικών θεμάτων.

Ένα μειονέκτημα, που σχετίζεται με τον τρόπο διδασκαλίας πολλών μαθημάτων είναι ο δογματικός μονόλογος και η επιβολή μιας άποψης, συνήθως της άποψης του συγγραφέα του ενός και αποκλειστικού βιβλίου. Έτσι, όμως, αντί για την κριτική καλλιέργεια η απομνημονευτική ικανότητα των μαθητών. Γενικά, οι γνώσεις αντιμετωπίζονται, από μαθητές και διδασκάλους, σαν να αποτελούν αυτοσκοπό και όχι μέσο ανάπτυξης του νου. Ένα σημαντικό βήμα για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου φαινομένου θα αποτελέσει η καθιέρωση του πολλαπλού βιβλίου. Ας μη ξεχνάμε ότι σε ένα μάθημα, όπως είναι η Ιστορία, για παράδειγμα, η αναζήτηση αιτιών και αφορμών καθώς και η άσκηση κριτικής πάνω στα διάφορα ιστορικά γεγονότα γίνονται με βάση την ιδεολογική τοποθέτηση του συγγραφέα. Έτσι, με την ύπαρξη περισσότερων του ενός βιβλίου δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να καταλήγουν στα προσωπικά τους συμπεράσματα, ενώ παράλληλα διευρύνονται οι πνευματικοί τους ορίζοντες και αυξάνονται οι νοητικές τους λειτουργίες. Βέβαια, είναι απαραίτητο η διδασκαλία να απαλλαγεί από το στενά βαθμοθηρικό και τυποποιημένο χαρακτήρα, που έχει πάρει και, που πολλές φορές, μειώνει το ενδιαφέρον των νέων για μάθηση. Αδιαμφισβήτητη είναι η προσφορά του πολλαπλού βιβλίου και σε όσους ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με τις θετικές επιστήμες. Η ύπαρξη ποικιλίας ασκήσεων δε θα τους αναγκάζει να αγοράζουν διάφορα βοηθήματα, προκειμένου να ενισχύσουν τις γνώσεις τους και, κατ' επέκταση, να αυξήσουν τις πιθανότητες επιτυχίας τους στις σχολικές εξετάσεις.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Αποτέλεσμα θα είναι να παρέχεται πραγματικά δωρεάν Παιδεία και ίσες ευκαιρίες για μόρφωση σε όλους τους μαθητές, ακόμη και σε εκείνους, που επιθυμούν να σπουδάσουν σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αναζητήσουν έξω από το σχολείο τη συμπλήρωση των γνώσεων. Είναι βασικό να τονιστεί ότι η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρότασης δεν προϋποθέτει αλλαγή στο αναλυτικό πρόγραμμα, όσον αφορά στις ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων.

Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι το σχολείο και συγκεκριμένα η Μέση Εκπαίδευση, που μας αφορά άμεσα, αποτελεί τον «προθάλαμο» των Πανεπιστημίων και των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων. Ιδιαίτερα οι τελευταίες τάξεις του Λυκείου δραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προετοιμασία των μαθητών - υποψηφίων για την εισαγωγή τους στα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Όμως, τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται, ολοένα και περισσότερο, το γεγονός ότι τα βιβλία της Γ' Λυκείου, και ιδιαίτερα αυτά των θετικών επιστημών, δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των Πανελλαδικών εξετάσεων. Συγκεκριμένα, παρατηρείται το φαινόμενο ο βαθμός δυσκολίας των ασκήσεων, στις οποίες εξετάζονται οι υποψήφιοι να είναι μεγαλύτερος από αυτόν των ασκήσεων που υπάρχουν στο σχολικό βιβλίο. Κάτι τέτοιο δείχνει ότι για την ποιοτική αναβάθμιση των βιβλίων απαιτείται η επαναγραφή τους με περισσότερη προσοχή και αξιοπιστία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε ολοένα και πιο πολλούς νέους, που για κάποιους λόγους αποτυγχάνουν να εισαχθούν μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων στις Σχολές, που έχουν επιλέξει, να εγγράφονται σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού, επειδή δεν υπάρχει κάποια εναλλακτική λύση, προκειμένου να σπουδάσουν στην Ελλάδα. Έτσι, αρκετά χρήματα διοχετεύονται σε χώρες, όπως η Αγγλία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Ιταλία, και ποτέ δεν επιστρέφονται στη Χώρα μας. Παράλληλα, οι νέοι αντιμετωπίζουν δυσμενείς καταστάσεις και προβλήματα προσαρμογής, επειδή βρίσκονται μακριά από την πατρίδα τους και τις οικογένειές τους. Αν λάβουμε υπ' όψη όλα, αυτά θα αντιληφθούμε ότι η ίδρυση Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην Ελλάδα αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα τόσο για τους νέους, που αποτυγχάνουν να εξασφαλίσουν υψηλή βαθμολογία στις Πανελλήνιες, αφού τα μαθήματα θα γίνονται στη δική τους γλώσσα και η μετακίνηση προς τις οικογένειές τους θα είναι ευκολότερη, όσο και για το κράτος, αφού αρκετό συνάλλαγμα θα μένει στη χώρα. Βέβαια, είναι απαραίτητο η αναγνώριση του διπλώματος από αυτά τα Πανεπιστήμια να γίνεται ύστερα από δύσκολες εξετάσεις, δηλαδή με τρόπο ανάλογο με την αναγνώριση πτυχίων από Σχολές του εξωτερικού.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Καρλοβασίτη για τα όσα ενδιαφέροντα μας είπε.

Το λόγο έχει η κυρία Σωτηριάδου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Η απλή αποφοίτηση των δασκάλων και των καθηγητών από τις αντίστοιχες σχολές δεν αρκεί, αλλά θα πρέπει, πέραν από την επιστημονική τους κατάρτιση, να διαθέτουν παιδαγωγική μόρφωση και ενημέρωση, πάνω στα θέματα της γενικής παιδαγωγικής, της ψυχολογίας του παιδιού και του εφήβου. Επίσης, θα πρέπει οι εκπαιδευτικοί να αφήσουν τις αναχρονιστικές μεθόδους διδασκαλίας, το παλιό πνεύμα και την αυταρχική συμπεριφορά. Η επιμόρφωση, ακόμη, του προσωπικού, η ενημέρωσή του στα επιστημονικά, παιδαγωγικά και κοινωνικά θέματα και ο εξοπλισμός του με τα απαραίτητα μέσα, πρέπει να είναι διαρκής και να κρατάει όσο και η παραμονή του στην Υπηρεσία. Αλλά και η πολιτεία έχει καθήκον να εξυψώσει κοινωνικά και οικονομικά τον εκπαιδευτικό, ώστε να τον κάνει ικανό να ανταποκριθεί στην υψηλή πραγματικά αποστολή του.

Η πολιτεία έχει καθήκον να βοηθά όλα τα παιδιά, που θέλουν να σπουδάσουν, ώστε κανένας μαθητής να μην αναγκάζεται να εγκαταλείπει το σχολείο για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς και ψυχολογικούς. Το ίδιο θα πρέπει να κάνει και η οικογένεια. Όλα τα παιδιά διαθέτουν κάποια κλίση ή δυνατότητα να σπουδάσουν σε κάποιο σχολείο ή να μάθουν κάποια τέχνη, ώστε να σταδιοδρομήσουν σαν χρήσιμα μέλη της κοινωνίας. Το ότι αυτό δεν επιτυγχάνεται, οφείλεται στην αδιαφορία του Κράτους και της οικογένειας, που δεν οπλίζει το παιδί με τα απαραίτητα εφόδια και δεν του δίνει τις κατάλληλες ευκαιρίες, ώστε να δείξει τον πραγματικό του εαυτό. Αλλά και τις οικονομικά και κοινωνικά ή ψυχολογικά αδύνατες οικογένειες έχει υποχρέωση να βοηθήσει το Κράτος, ή έστω να φροντίζει για τα παιδιά των διαλυμένων κυρίως οικογενειών, τα εξώγαμα και άλλα, ώστε όλα, χωρίς καμιά εξαίρεση, να εξασφαλίζουν τις απαραίτητες οικονομικές και ψυχολογικές προϋποθέσεις, που είναι αναγκαίες για την πετυχημένη σχολική επίδοση και συμπεριφορά.

Τα προγράμματα σπουδών θα πρέπει να αλλάξουν ριζικά, με στόχο να απαλλαγούν από τις περιττές και αναχρονιστικές γνώσεις, να αποκτήσουν ενότητα, να γίνουν πρακτικότερα, να αποβλέπουν στη σωστή ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και να πάψουν να προετοιμάζουν τους μαθητές μόνο για τις εξετάσεις.

Το πλήθος των εξετάσεων που διαρκώς προστίθενται, μπορεί να εξυπηρετεί κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες, δεν δικαιολογείται, όμως, από παιδαγωγικής, πνευματικής, ψυχολογικής ή ανθρωπιστικής πλευράς. Γι' αυτό θα πρέπει σταδιακά να καταργηθούν ή να μειωθούν, έστω, κάπως η σημασία τους. Καλό θα ήταν η εισαγωγή στα Ανώτερα ή Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα να γίνεται, με βάση τα δυτικά πρότυπα. Γιατί η μόρφωση ενός παιδιού δεν κρίνεται από τις στιγμιαίες και συνοπτικές εξετάσεις, αλλά από τον τρόπο που σκέφτεται, φέρεται, ενεργεί και δημιουργεί κάτι καλό ή κακό.

Οι μέθοδοι διδασκαλίας πρέπει να αναθεωρηθούν από τα θεμέλιά τους, για να λείψει ο αυταρχισμός, ο μονόλογος και ο αναχρονισμός. Αντί αυτών να καλλιεργηθεί ο διάλογος, ο σεβασμός της προσωπικότητας του μαθητή και η συμμετοχή του στη διεξαγωγή του μαθήματος και των άλλων σχολικών εργασιών, η πρωτοβουλία του παιδιού, η ενεργοποίησή του για προσφορά χρήσιμου και δημιουργικού έργου και η παρακίνησή του να ασχολείται με ευρύτερα ενδιαφέροντα και πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το ίδιο πρέπει να συμβεί και με το θέμα των βιβλίων. Θα πρέπει να αλλάξει το σύστημα ανάθεσης και συγγραφής των σχολικών βιβλίων, για να υπάρχει μεγαλύτερος συναγωνισμός για τη συγγραφή και προσφορά του καλύτερου. Θα πρέπει να σταματήσει η μέθοδος να προσφέρονται οι γνώσεις και να γίνεται η διδασκαλία από ένα μόνο βιβλίο, όσο καλό κι αν είναι. Θα πρέπει το Κράτος να μην είναι ο μοναδικός υπεύθυνος για το θέμα των σχολικών βιβλίων και των προγραμμάτων σπουδών, αλλά θα πρέπει να υπάρχει αποκέντρωση της ευθύνης. Έτσι, θα υπάρξει συμμετοχή πολλών φορέων και προσώπων στα θέματα αυτά, και το κυριότερο, ποικιλία γνώμών, ιδεών και μεθόδων μέσα στα βιβλία και τα προγράμματα, αντί της σημερινής ομοιομορφίας που επικρατεί. Στον τομέα των βιβλίων έγιναν μερικές καλές προσπάθειες, αλλά αυτές δεν επαρκούν, γιατί είναι λίγες και δεν λύνουν το πρόβλημα.

Τα χρήματα, που διατίθενται σήμερα από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα δεν επαρκούν για να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες. Θα πρέπει να ληφθεί πολιτική απόφαση που να αυξάνει και μάλιστα σημαντικά, τις δαπάνες για την Παιδεία, γιατί η χώρα μας αποτελεί παράδειγμα μικρών δαπανών για την Παιδεία.

Μεγάλη είναι και η σημασία του έγκαιρου και υπεύθυνου επαγγελματικού προσανατολισμού, που θα πρέπει να αντικαθρεφτίζει την κοινωνική πραγματικότητα. Έτσι, θα μπορέσει να κάνει τις σωστές επιλογές του ο νέος και να αποφευχθεί η κατοπινή σπατάλη του στην ανεργία ή την υποαπασχόληση.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στον τομέα των σχολικών εγκαταστάσεων και τον εξοπλισμό τους, θα πρέπει να είναι άμεσα, γενναία και μακροχρόνια. Για να σταματήσουν να υπάρχουν σχολεία ερειπωμένα και επικίνδυνα για τη ζωή και την υγεία των μαθητών και των εκπαιδευτικών, αίθουσες διδασκαλίας με μεγάλο αριθμό μαθητών, σχολεία χωρίς προαύλια και χωρίς εγκαταστάσεις για σωματική αγωγή και αθλοπαιδιές, σχολεία χωρίς βιβλιοθήκες και χωρίς αρκετά όργανα, σχολεία, χωρίς εργαστήρια, σχολεία χωρίς χώρους για πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις. Τα προβλήματα αυτά θα πρέπει να λυθούν σύντομα, γιατί εκπαίδευση χωρίς κατάλληλα σχολεία δεν γίνεται.

Για να ληφθούν, όμως, τα παραπάνω μέτρα, πρέπει να εκπληρωθούν κάποιες προϋποθέσεις. Πρώτα απ' όλα, πρέπει να γίνει η διοικητική αποκέντρωση, τόσο του γενικού συστή-

ματος δημόσιας διοίκησης, όσο και του συστήματος διοίκησης της εκπαίδευσης και των σχολείων. Επίσης, πρέπει να καταργηθεί η παραπαιδεία των φροντιστηρίων, να σταματήσουν οι ιδιωτικές «κατ'οίκον» παραδόσεις και να υπάρχουν μόνο δημόσια σχολεία. Πρέπει ακόμη να σταματήσει η εκμετάλλευση της παιδείας για λόγους κομματικούς ή πολιτικούς και να πάψουν οι συχνές και πρόχειρες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, που επιχειρούνται με τις εκάστοτε αλλαγές των Κυβερνήσεων. Τέλος, πρέπει να γίνει η «δωρεάν παιδεία» πραγματικότητα και να καθιερωθεί πραγματική ισότητα ευκαιριών για όλα τα παιδιά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Η κυρία Τσιάρτα έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΣΙΑΡΤΑ (Νομός Ημαθίας): Δεν έχω ετοιμάσει κάτι το ιδιαίτερο. Θα αναφερθώ στις προτάσεις, που έγραφα και στην εργασία μου.

Κατ'αρχήν, πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξει ο σκοπός της Παιδείας και να πάψει να υπάρχει εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. και στα Τ.Ε.Ι. Αυτό μπορεί να γίνει με την αλλαγή του συστήματος και, κυρίως, την αλλαγή των Λυκείων και την μετατροπή των Γενικών και των Τεχνικών, σε Πολυκλαδικά, ιδίως σε μια βελτιωμένη έκδοση, αλλά με αυτήν τη μορφή.

Σημαντικό είναι η κατάργηση των Πανελληνίων εξετάσεων, οι οποίες θεωρούνται μεν αδιάβλητες, παρ'όλα αυτά πιστεύω ότι δεν αντιπροσωπεύουν τις δυνατότητες των μαθητών. Για την εισαγωγή, πιστεύω ότι κάθε Σχολή, πρέπει να φροντίζει για κάποιες γραπτές εξετάσεις, αλλά και για συνεντεύξεις, από όλους τους υποψηφίους. Με τη συνέντευξη φαίνεται καθαρά και ο χαρακτήρας, το ήθος και η ικανότητα, που έχει κάθε υποψήφιος.

Σημαντικό επίσης, είναι το ωράριο των σχολείων. Υπάρχουν τα επτάωρα, που είναι εξαντλητικά, και άλλο ένα επτάωρο δουλειάς στο σπίτι, σε εξαναγκάζουν επίσης, να δουλεύεις και στο φροντιστήριο, διότι οι γνώσεις, που παρέχει το σχολείο είναι ελλιπείς. Όλα αυτά πιστεύω ότι αποτρέπουν την καλλιέργεια των μαθητών.

Σημαντικό είναι και το θέμα των μαθημάτων. Δηλαδή, ποιά μαθήματα διδάσκονται, και πώς διδάσκονται. Πιστεύω ότι η Ιστορία και ο τρόπος, που διδάσκεται, είναι ανεπαρκής. Διδάσκεται από Καθηγητές, οι οποίοι είναι ακατάλληλοι, αλλά και έχουν ειδικότητες, που είναι άσχετες με την φιλολογία που θα έπρεπε να έχουν σπουδάσει. Η διαφορά αυτών, που έχουν σπουδάσει φιλολογία και των άλλων, που είναι άσχετοι, φαίνεται καθαρά από τον τρόπο διδασκαλίας. Πιστεύω ότι πρέπει να καθιερωθεί μάθημα τοπικής ιστορίας για κάθε χώρο, για κάθε πόλη. Πρέπει να γνωρίζουμε όλοι την παράδοσή μας. Δεν είναι δυνατόν να καταγόμεθα από μια τόσο σημαντική χώρα και να μην γνωρίζουμε τις ρίζες μας. Πιστεύω ότι στο Δημοτικό τουλάχιστον, πρέπει να γίνεται ένα μάθημα μυθολογίας και είναι ντροπή τα παιδιά της Κίνας και της Ιαπωνίας να κάνουν μάθημα ελληνικής μυθο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

λογίας και μεις, που ζούμε στην Ελλάδα, να μη την διδασκόμεθα.

Θέλω, επίσης, να τονίσω το θέμα της καταλληλότητας των Καθηγητών και τη δυνατότητα ελέγχου τους, γιατί υπάρχουν Καθηγητές, ανεύθυνοι πραγματικά, που δεν έχουν σχέση με Παιδεία και δεν γνωρίζουν να διδάσκουν καθόλου, υπάρχουν Καθηγητές, που μπαίνουν στην τάξη, σε υποχρεώνουν να διαβάξεις μερικές σελίδες και την επομένη σου λένε «γράψε». Σ'αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να ελέγχεται ο Καθηγητής και αν είναι δυνατόν, να τίθεται και σε διαθεσιμότητα.

Θέλω να σας αναφέρω ένα παράδειγμα, που μου έτυχε, φέτος. Καθηγητής ο οποίος θεωρείτο ότι ήταν από τους καλύτερους φιλολόγους του σχολείου, μπαίνει στην τάξη, δεν κάνει καθόλου μάθημα, έχει απαιτήσεις φοβερές, ζητά συντακτικό, που δεν το έχουμε διδαχτεί, και βαθμολογεί ανάλογα με την απόδοση, χωρίς να σου πει τίποτα. Υπάρχουν πολλά παράπονα των συμμαθητών μου και, δυστυχώς, δεν μάθαμε τίποτα εφέτος σ'ένα σημαντικό μάθημα, όπως είναι τα Αρχαία. Πιστεύω ότι πρέπει να γίνεται έλεγχος και από τους μαθητές, αλλά και από έναν ειδικό σύμβουλο και να υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις από κάθε Καθηγητή.

Οι Σύλλογοι Γονέων πρέπει να γίνουν πιο ευέλικτοι, να αυξηθούν οι πόροι τους, ώστε να βοηθούν και στην υλική υποδομή του σχολείου και σε κάποια επιπλέον μαθήματα ειδικότητας, με πληρωμή από τους ίδιους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Δαμδούνης, από τη Δράμα.

ΦΩΤΙΟΣ ΔΑΜΔΟΥΝΗΣ (Επικρατείας): Θα ήθελα να αναφερθώ στην Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Δράμας, όπου υπάρχουν πολλές ελλείψεις. Ζητώ αύξηση των εκπαιδευτικών ωρών, δηλαδή περισσότερα εργαστήρια ειδικότητας, γιατί η σχολική χρονιά δεν επαρκεί.

Επίσης, τα βιβλία ήταν γραμμένα στην καθαρεύουσα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλά προβλήματα στην ανάγνωση. Θα πρέπει να γίνεται έλεγχος του εκπαιδευτικού προσωπικού, για να μη δημιουργούνται διάφορα προβλήματα, όπως συνέβη με καθηγητή μας, που ερχόταν μεθυσμένος στο σχολείο. Πρέπει να υπάρχει φιλική σχέση μεταξύ καθηγητών και μαθητών και να μην δημιουργούνται ακραίες καταστάσεις. Υπήρχε καθηγήτριά μας στο μάθημα της έκθεσης, από την οποία ζητήσαμε να κάνουμε και προφορικό διάλογο, κάτι που έγινε, με αποτέλεσμα όλα τα παιδιά να συμπαθήσουν την καθηγήτρια και να υπάρχει καλό κλίμα μέσα στην τάξη.

Θα ήταν καλύτερα να υπάρχουν ανά εξάμηνο εξετάσεις, Ιανουάριο και Ιούνιο για να μοιράζεται και η ύλη. Στο Δημοτικό, εκτός από τα θρησκευτικά, να γίνεται μάθημα γενικά για το Χριστιανισμό και τους θεούς του Ολύμπου. Θα πρέπει να γίνεται μάθημα δωδεκαθεϊσμού, χωρίς να καταργηθούν τα θρησκευτικά, για να γνωρίσουν οι Έλληνες τους δικούς μας θεούς.

Τέλος, στη σχολή μας υπάρχει ανάγκη αλλαγής μηχανημάτων των εργαστηρίων, τα οποία είναι πολύ παλιά και επικίνδυνα. Επίσης, υπάρχει ανάγκη διάθεσης περισσότερου υλικού στα εργαστήρια.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Μακρυβογιατζάκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΚΡΥΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Ο αθλητισμός, όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι ένας θεσμός σημαντικός για την ανάπτυξη του πολιτισμού, της ευγενούς αμίλλας και της πνευματικής ωρίμασης των νέων κάθε χώρας. Με την ανάπτυξη του αθλητισμού, αναπτύσσονται ταυτόχρονα ανώτερες αξίες, όπως το ήθος, η ψυχική και πνευματική καλλιέργεια των νέων. Είναι χρέος κάθε χώρας και κάθε ανώτερου φορέα να προσέξουν ιδιαίτερα αυτόν το θεσμό, χωρίς να δίνουν ιδιαίτερη σημασία σε κάποιο άθλημα, παραμελώντας κάποιο άλλο.

Στις μέρες μας, παρατηρούμε ιδιαίτερη ανάπτυξη στο χώρο. Αρκετές είναι οι επιτυχίες των αθλητικών συγκροτημάτων μας, όμως απέχουμε από το υψηλό επίπεδο των σημερινών μεγάλων δυνάμεων του αθλητισμού. Αυτό δεν συμβαίνει εξαιτίας του υλικού, που έχουμε στη διάθεσή μας. Αντίθετα, έχουμε πολύ καλό υλικό. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας της κακής διαχείρισης των ανώτερων φορέων και του όλου συστήματος, αλλά και από τις προκαταλήψεις των Ελλήνων αθλητών απέναντι στους ξένους συναθλητές τους.

Πρέπει να βρούμε τη λύση του προβλήματος από τη ρίζα.

Όσον αφορά την ανόρθωση του σχολικού αθλητισμού, προτείνω την καθιέρωση αγώνων μεταξύ των τάξεων από τα δημοτικά σχολεία, καθιέρωση σχολικών πρωταθλημάτων σε πανελλήνιο επίπεδο, εκμάθηση κάθε είδους ομαδικού αθλήματος. Με αυτό τον τρόπο όλοι οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα, όχι μόνο να συμμεριληφθούν στις σχολικές τους ομάδες, αλλά να αποκτήσουν και το πνεύμα της ευγενούς αμίλλας.

Πρέπει να γίνει αύξηση των ωρών διδασκαλίας, όχι μόνο στο πρακτικό μέρος, αλλά και στο θεωρητικό, ώστε να υπάρξει ανάπτυξη του αθλητισμού. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν κατάλληλες αθλητικές εγκαταστάσεις στα σχολεία.

Κάποιες άλλες προτάσεις είναι τα ενημερωτικά σεμινάρια στα σχολεία για προώθηση κάθε είδους αθλήματος, σεμινάρια ή φυλλάδια για την επισήμανση των κακών επιπτώσεων του φανατισμού και της οπαδοποίησης, αθλητικά κέντρα, γήπεδα και στάδια, όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και στην επαρχία και, κυρίως, στις παραμεθόριες περιοχές, όπου το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο.

Επιδότηση των πρωταθλητών, ώστε να αποδώσουν τα αναμενόμενα, τετραμίσθια του θεσμού της ελληνοποίησης, καθώς και του θεσμού των κοινοτικών παικτών, ο οποίος είναι καταστρεπτικός για τη Χώρα μας. Τα χρήματα αυτά, ίσως, θα ήταν σκόπιμο να διατεθούν για τη δημιουργία γηπέδων και αθλητικών εγκαταστάσεων. Να υπάρξει μέριμνα για

τα άτομα με ειδικές ανάγκες, χρηματική ενίσχυση προς τους κατόχους πανελληνίων, πανευρωπαϊκών και λοιπών πρωταθλημάτων και μεταλλίων και αλλαγή της νομοθεσίας, όσον αφορά στις μεταγραφές των αθλητών.

Δωρεάν μεταφορά των μαθητών στο χώρο άθλησης. Τέλος, κατασκευή κατάλληλων γηπέδων με χόρτο, παρκέ κ.λπ. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Με αφορμή τις προτάσεις, που έκανε ο κ. Μακρυβογιατζάκης, θα ήθελα να δηλώσω ότι, εάν έχετε προτάσεις που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη σύνθεση κειμένων ή που είναι αντίθετες, να τις διατυπώσετε γραπτά, ώστε αύριο να τεθούν σε ψηφοφορία.

Το λόγο έχει η κυρία Βασιλική Παπαδοπούλου, από την Αρκαδία.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αρκαδίας): Εκπρο-

σωπώ μία από τις 4 έδρες του Νομού Αρκαδίας. Αυτό που με αγγίζει πολύ βαθιά είναι το θέμα της παιδείας και της πνευματικής καλλιέργειας. Ο προβληματισμός μου επικεντρώνεται στην έννοια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία κακώς έχει γίνει προθάλαμος για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και χρησιμοποιείται μόνο για την πρόσβαση σε αυτά. Δε δίνεται καμία σημασία στα μαθήματα εκτός δέσμης και, έτσι, περιοριζόμαστε σε μία μονοδιάστατη εκπαίδευση χωρίς να δίνεται βάση στην ανθρωπιστική του διάσταση και την ολόπλευρη καλλιέργειά του.

Οι προτάσεις μου είναι απλές και εύκολες στην υλοποίησή τους. Προτείνω μείωση της ύλης σε ορισμένα μαθήματα και επισημαίνω την αναγκαιότητα εισαγωγής καινούργιων μαθημάτων, όπως της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, της δημοσιογραφίας. Επίσης, θεωρώ τον εαυτό μου αρκετά τυχερό, επειδή βρίσκομαι σε Πολυκλαδικό Λύκειο και διδάσκομαι τα μαθήματα της ιστορίας της τέχνης, της φιλοσοφίας. Σήμερα, με την επίσκεψή μου στην Ακρόπολη, κατάλαβα τι σημαίνει ελληνικός πολιτισμός και θεώρησα ότι βρίσκομαι «σαν στο σπίτι μου». Πιστεύω, ότι αυτά τα μαθήματα θα έπρεπε να γίνουν υποχρεωτικά σε όλα τα σχολεία, έτσι ώστε ο κάθε μαθητής, έστω και αν δεν μπορέσει να εισαχθεί σε ένα πολυπόθητο ΑΕΙ, να έχει τις βασικές ανθρωπιστικές γνώσεις, που θα του δημιουργήσουν κάποιες αντιστάσεις, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της ζωής του.

Μέσα από όλα αυτά μπορεί να προκύψει σημαντικό αποτέλεσμα και θα υπάρξει η σωστή διαπαιδαγώγηση για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος, της ελληνικής ταυτότητας, της παράδοσης, ώστε να μην υπάρχει η άγνοια εθνικού πολιτισμού και έλλειψη εθνικού εγωισμού. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Το λόγο έχει η κυρία Ευθυμία Κεφαλούκα, που εκπροσωπεί την ευρεία περιφέρεια της Γερμανίας.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΚΕΦΑΛΟΥΚΑ (Γερμανία): Αγαπητοί συμμαθη-

τές και κύριοι εκπρόσωποι της Ελληνικής Κυβέρνησης,

εκπροσωπώ το Ελληνικό Λύκειο του Βερολίνου, έχοντας σα στόχο να βάλουμε ένα τέλος σε ένα από τα κοινωνικά προβλήματα και, συγκεκριμένα, στη λειτουργία του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Πρόκειται να μιλήσουμε για τη νεολαία, που ξεκινάει ένα δρόμο, χωρίς προσανατολισμό, χωρίς ιδανικά, χωρίς να γνωρίζει το αύριο.

Θα σας παρακαλούσα πολύ να μας ακούσετε, με επιείκεια και να λάβετε υπόψη σας μία φωνή που αντιστοιχεί στη μακρινή πρωτεύουσα της Γερμανίας, που είναι το Βερολίνο. Πρόκειται για μία κραυγή αγωνίας των παιδιών σας και πολλοί συμμαθητές μου θα ήθελαν να εκφράσουν τις σκέψεις τους για το εκπαιδευτικό σύστημα.

Εκπαιδευτικό λειτούργημα είναι το σύστημα που πρέπει να διδάσκει σε όλα τα παιδιά τη μόρφωση και τα κάνει να αισθάνονται χρήσιμα στην κοινωνία μας. Η εκπαίδευση συνδέεται άρρηκτα με το σχολείο και το σχολείο με τη μόρφωση, η οποία είναι το αποτέλεσμα της αγωγής και της παιδείας. Διότι αντίστοιχα η αγωγή αναλαμβάνει τον τρόπο ανατροφής του μαθητή, ενώ η παιδεία την ατομική τελείωση και την κοινωνική ένταξή του.

Αυτό που μετράει περισσότερο είναι ο τρόπος διδασκαλίας. Άλλωστε, ο εκπαιδευτικός πρέπει να είναι σύντροφος και βοηθός του μαθητή, ώστε να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και να βοηθάει στην επικοινωνία. Αναμφίβολα, οι εκπαιδευτικοί είναι οι θετοί γονείς των παιδιών. Μαζί τους γίνονται οι πρώτες προσπάθειες να σκέφτονται και να εκφράσουν σωστά το λεξιλόγιό τους.

Παρ' όλα αυτά, όμως, δεν έχετε ασχοληθεί άσχετα σε ποιο στάδιο της εξέλιξης ένα παιδί εκτείνεται. Ποτέ δεν αναρωτηθήκατε ποιά είναι η αιτία, που δεν θέλει να πάει σχολείο. Τί είναι αυτό που κάνει το παιδί του Βερολίνου να αντικρύζει τον εκπαιδευτικό και το βιβλίο σαν εχθρό.

Από τη στιγμή που αρχίσαμε τη ζωή μας, μας περιβάλλον ένα σωρό αντικείμενα, αλλά τα ισχυρότερα απ' όλα ήταν τα βιβλία.

Μετά από ένα χρονικό διάστημα, όμως, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, άρχισαν να χάνουν τη δύναμή τους. Οι μαθητές άρχισαν να τα παραμελούν, δίχως πάλι να ρωτήσετε με κάποιο ενδιαφέρον, γιατί η σημερινή νεολαία του Βερολίνου δεν ενδιαφέρεται για το βιβλίο. Διότι τα σχολεία μας δεν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και ξεκινάμε με το βασικότερο πρόβλημα που μας απασχολεί, τη στέγασή του σχολείου.

Θα θέλαμε να έχουμε το δικό μας σχολείο, όπως και τους δικούς μας εκπαιδευτικούς. Τα δικά μας εργαστήρια, όπως και τα δικά μας βιβλία. Τις δικές μας αίθουσες και τους υπολογιστές, όπως έχουν τα περισσότερα σχολεία της Ελλάδας.

Πώς είναι δυνατόν να μιλάμε για το μέλλον τη στιγμή που δεν μας προσφέρετε τις κατάλληλες γνώσεις; Για ποιο λόγο να κάνουμε μειωμένο το ωράριο του προγράμματός μας και

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

για ποιό λόγο να μη διδασκόμαστε ούτε καν τη μισή ύλη. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η πνευματική έλλειψη έναντι των εξεταστών, που υποστηρίζουν ότι το ωράριο και η πνευματική έλλειψη αρχίζει από το Γυμνάσιο.

Πώς είναι δυνατόν ένα παιδί να περνάει στην εφηβική ηλικία και να μη γνωρίζει τα σημαντικότερα από τα μαθήματα (Μαθηματικά, Γραμματική και Αρχαία), από τη στιγμή που δε νιώθει την ευχέρεια να μιλήσει τη μητρική του γλώσσα;

Δεν μπορείτε να συζητήσετε με τον Υπουργό Παιδείας της Γερμανίας και να τον αναγκάσετε, να επιτρέψει να συνεχίζουν τα παιδιά στο σχολείο της καταγωγής τους με ελάχιστες επιπρόσθετες ώρες γερμανικών; Και αν όχι, τουλάχιστον να τους παραχωρήσετε ένα βιβλίο με γνώσεις όλων των κλάδων όλων των μαθημάτων.

Πού βρίσκονται, τέλος πάντων, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας; Γιατί δεν επισκέπτονται τα σχολεία του Βερολίνου, ώστε να ζήσουν, από κοντά, τα καθημερινά προβλήματα των μαθητών και των εκπαιδευτικών; Πώς είναι δυνατόν οι εκπαιδευτικοί, δίχως καμία παιδαγωγική κατάρτιση, να αντιμετωπίσουν τους μαθητές; Πώς είναι δυνατόν αυτά τα παιδιά να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, δίχως να τους προσφέρετε κοινωνικές συνήθειες;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να ακούσουμε τη συμμαθήτριά σας και να της δώσουμε μεγαλύτερο χρόνο, γιατί τα προβλήματα των σχολείων στο εξωτερικό είναι πολύ σημαντικά. Συμφωνείτε όλοι να την αφήσουμε να μιλήσει, ώσπου να εξαντλήσει το θέμα και να μιλάει και με ανεκτικότερο ρυθμό. Συνεχίστε, παρακαλώ. Θα σας ακούσουμε με πολλή προσοχή.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΚΕΦΑΛΟΥΚΑ (Γερμανία): Πώς είναι δυνατόν αυτά τα παιδιά να επιστρέψουν στην πατρίδα τους, χωρίς να γνωρίζουν τα ελληνικά ήθη και έθιμα, όταν κάνουν τις γιορτές των Γερμανών δίχως να παρελαύνουν για τους αθάνατους ήρωές μας, δίχως να μπορούμε να κάνουμε ό,τι και εσείς στην Ελλάδα, ό,τι και τα παιδιά της Στουτγάρδης ή της Νέας Υόρκης;

Πώς θα δείξουμε ότι είμαστε Έλληνες, αν ντρεπόμαστε γι' αυτό που είμαστε; Δεν είναι ντροπή να μας περνάνε οι Τούρκοι; Δίχως καν να ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή να αγνοείτε τα προβλήματά μας που είναι και δικά σας; Και όταν ακούμε τα χειρότερα για την πανέμορφη πατρίδα μας, την υποστηρίζουμε, γιατί την νοσταλγούμε, άσχετα αν η πολιτική στέκεται αδιάφορη στα προβλήματα, που αντιμετωπίζουμε εμείς οι Έλληνες της Αλλοδαπής.

Δε θέλουμε, όμως, να ξεχνάτε ότι βαδίζουμε σε ένα δρόμο, δίχως πολιτική, χωρίς καμία προστασία. Δίχως να μας στείλετε το σημαντικότερο απ' όλα: την εγκύκλιο. Δίχως να έχουμε ένα αντιπρόσωπο της Βόννης στο Βερολίνο για να συζητούμε αυτά, που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, διότι όσοι έρχονται, φεύγουν σαν «κλέφτες», χωρίς να ξέρουμε το λόγο.

Σας θέτω την εξής ερώτηση, κύριε Υπουργέ: Εμείς, πού πρέπει να αποτανθούμε για τα προβλήματα που μαστίζουν το σχολείο μας, όταν οι υπεύθυνοι της Βόννης κρύβονται; Μήπως πρέπει να αποτανθούμε στο Γερμανικό Κράτος; Τότε εξηγείται και η υποχρεωτική αύξηση του γερμανικού ωραρίου και η μείωση του ελληνικού προγράμματος.

Ζητάμε, δηλαδή:

α) Πάνω από όλα ένα δικό μας κτήριο.

β) Στήριξη από την Κυβέρνηση και μια οικονομική ενίσχυση του δημοσίου, για να μην υποχρεωνόμαστε στο Σύλλογο «Αριστοτέλη». Ως τότε θα μας εξυπηρετεί;

γ) Κανονικές ώρες διδασκαλίας και, μάλιστα, πρωινές.

δ) Για να έχουμε, όμως, ώρες διδασκαλίας, σημαίνει ότι θα πρέπει να διδασκόμαστε όσα μαθήματα απαιτούνται για μια συγκεκριμένη τάξη (π.χ. Φυσική Αγωγή, Φιλοσοφικά κ.α.).

ε) Τους εκπαιδευτικούς στις θέσεις τους, από τη στιγμή, που θα ανοίγουμε τα σχολεία, δίχως, ορισμένες φορές, να παρατάνε τη σχολική περίοδο στη μέση, όσο σοβαρό και αν είναι το θέμα, που αντιμετωπίζουν.

Δυστυχώς, λυπάμαι για την κατάσταση, στην οποία ζούνε τα παιδιά του Βερολίνου. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι συνεχόμενες προσπάθειες τόσων χρόνων οδήγησαν τους μαθητές στην απογοήτευση. Και αυτό έχει ως συνέπεια να μην εκπληρωθεί το όνειρό τους, για να γίνουν χρήσιμα άτομα στην κοινωνία.

Άλλωστε, είναι λίγο αδιανόητο να φτάνουν σε ένα τέτοιο σημείο τα παιδιά και να λένε: «δεν είχαμε τις κατάλληλες γνώσεις», διότι δεν είχαν την κατάλληλη προετοιμασία από το σχολείο.

Για αυτόν ακριβώς το λόγο μπορούμε να εξηγήσουμε και τα συχνά και ακατάπανστα Φροντιστήρια.

Εν τούτοις, όμως, δεν κάνατε τίποτα για να λύσετε αυτό το πρόβλημα. Ούτε καν αναρωτηθήκατε. Ούτε καν σκεφθήκατε να επισκεφθείτε το Βερολίνο και να ρίξετε μια ματιά για να δείτε, τι γίνεται.

Με την ακατάλληλη εκπαίδευση, που μας παρέχεται, είναι φυσικό τα παιδιά να μη μπορούν να τελειώσουν ούτε καν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όχι να μπούνε στα πανεπιστήμια. Μπροστά στην πόρτα των πανεπιστημίων περιμένουν χιλιάδες νέοι, που θέλουν να σπουδάσουν. Οι περισσότεροι από αυτούς δεν καταφέρνουν να περάσουν στις εισαγωγικές εξετάσεις. Αποτυγχάνουν. Και αυτό εξακολουθεί ασταμάτητα να γίνεται τα τελευταία τρία, τέσσερα χρόνια. Κανείς, όμως, δεν τόλμησε να βγει και να ρωτήσει: «Πού οφείλεται αυτό το φαινόμενο;» Την απάντηση θα σας την δώσω αμέσως: «Πρόκειται για τον επαγγελματικό προσανατολισμό». Έχουν δημιουργηθεί πολλές καινούργιες ειδικότητες τα τελευταία χρόνια, τόσο στις Ανώτατες Σχολές, όσο και στις Τεχνικές Σχολές.

Θα μπορούσαν να υπάρχουν στα σχολεία υπεύθυνα

άτομα, σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού, οι οποίοι με την παρακολούθηση του επαγγελματικού τομέα και με βάση την παρακολούθηση του παιδιού, κατά την σχολική περίοδο, να συζητούν και να συμβουλεύουν για το επάγγελμα που αρμόζει σε κάθε μαθητή.

Έπειτα, το μόνο που ζητάμε ως απόδημος Ελληνισμός, είναι ασφάλεια, μονιμότητα, ένα σίγουρο οικονομικό και ανεξάρτητο μέλλον και φυσικά αναγνώριση της λυκειακής θητείας από το Υπουργείο Παιδείας.

Θέλουμε ένα σίγουρο μέλλον, δίχως ανεργίες και απεργίες. Διότι η ανεργία μαστίζει και χτυπάει, κυρίως, τους νέους ανθρώπους.

Άλλωστε, δεν πρέπει να αγνοήσουμε και τους μαθητές, που έρχονται για διάφορους λόγους να παρακολουθήσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, χωρίς να γνωρίζουν, τί πρόκειται να αντιμετωπίσουν, δίχως να έχουν ιδέα από τη γερμανική γλώσσα. Με αυτά τι πρέπει να κάνουμε, όταν οι εκπαιδευτικοί τους τοποθετούν σε ένα κατώτερο επίπεδο και αρχίζουν να μιλάνε ορισμένες λέξεις στα γερμανικά, δίχως ο καινούργιος Έλληνας μαθητής να γνωρίζει τι γίνεται;

Αλλά να μη ρίχνουμε διαρκώς στην Κυβέρνηση όλο το βάρος, αλλά σε αυτούς, που δεν τηρούν σωστά τους νόμους. Διότι σας λέμε ότι έχουμε την εντύπωση ότι τα παιδιά, που δεν τους δίνουν οι εκπαιδευτικοί σημασία, αυτά βγάζουν ασπροπρόσωπα τα αντιπροσωπευτικά λύκεια του εξωτερικού.

Επίσης, θέλω να τονίσω για μια ακόμη φορά, ότι οι μαθητές θα πρέπει να κάνουν κανονικά τα μαθήματα της πρώτης Λυκείου, διότι τα περισσότερα παιδιά, παρ' όλο που δεν γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, λείπουν από το σχολείο τους περισσότερους μήνες, με αποτέλεσμα να περνάνε στην επόμενη τάξη και μάλιστα με αριστείο. Αυτό πρέπει να σταματήσει και σε περίπτωση, που λείπουν από τα μαθήματα, να τα αφήνουν μετεξεταστέα, διότι πρέπει οι γονείς και οι μαθητές να αναλάβουν, πλέον, τις ευθύνες τους.

Αλλά και οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι πιο αυστηροί, για να υπάρχει πειθαρχία στα σχολεία τους, όχι να διατάζουν οι γονείς τους εκπαιδευτικούς, αλλά οι εκπαιδευτικοί να διοικούν τους μαθητές.

Διότι, κύριε Υπουργέ, κύριοι Βουλευτές και αγαπητοί μαθητές μη ξεχνάμε όλοι μας ότι είμαστε στρατιώτες και πρέπει να κρατήσουν οι εκπαιδευτικοί καλά τα ηνία στα χέρια τους για να γίνουμε σωστοί και χρήσιμοι άνθρωποι στην κοινωνία μας.

Διότι η κοινωνία μας χρειάζεται και όλοι σας περάσατε απ' αυτήν τη θητεία και ανεβήκατε εκεί που είστε σήμερα. Γι' αυτό όλοι πρέπει να βοηθήσετε την παιδεία. Εσείς, κύριε Υπουργέ, είστε ο υπεύθυνος για την σημερινή νεολαία, μια νεολαία, στην οποία πρέπει να συμπαρασταθείτε με κάθε θυσία.

Παράλληλα, όμως, με αυτό, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι ζούμε σε δημοκρατία και ότι δικαιούμαστε ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση.

Επιστρέφοντας στην παιδεία, μπορούμε άνετα να διακρίνουμε τις εκπαιδευτικές ανισότητες. Αντίθετα, είναι περισσότερο εφικτό και περισσότερο χρήσιμο να δοθούν στον κάθε μαθητή, όποια και αν είναι η κοινωνική προέλευσή του, οι δυνατότητες να κατανοήσει τη γλώσσα και να πλησιάσει το μορφωτικό επίπεδο των διαφόρων κοινωνικών κατηγοριών, ιδιαίτερα των μεσαίων.

Ένα πρόβλημα, που απασχόλησε πάντα τους μαθητές της κατώτερης τάξης, είναι ότι τα παιδιά γονέων με ακαδημαϊκή σταδιοδρομία ή με θέσεις στη διοίκηση υπερτερούν σε σχέση με τα παιδιά των εργατών ή των αγροτών.

Ένα παιδί μηχανικού, εκπαιδευτικού, γιατρού ή ανώτερου διοικητικού υπαλλήλου, χάρις στην παρακολούθηση των γονέων του, στην οικογενειακή βιβλιοθήκη, στα ιδιαίτερα μαθήματα και στο γενικότερο «κλίμα» μέσα στο οποίο ζει, έχει ανοικτούς πνευματικούς ορίζοντες.

Σε τί διαφέρουν τα παιδιά αυτά από εμάς; Γιατί τα παιδιά των εργατών ή των αγροτών δεν έχουν καμία υποστήριξη από κανένα; Και τονίζω ότι χωρίς τον κατάλληλο εξοπλισμό και με τέσσερις ώρες λειτουργίας, τι μπορούν να μάθουν αυτά τα παιδιά, κύριε Υπουργέ; Θέλω να μου πείτε, κύριε Υπουργέ, τί μέλλον έχουν τα παιδιά του Βερολίνου. Και αναφέρομαι μόνο στο Βερολίνο, διότι δεν περνάει κανένα παιδί του Βερολίνου εκτός των παιδιών διδασκάλων και των Πρέσβευων. Και τα παιδιά των εργατών; Στα παιδιά αυτά δεν πρέπει να δίνεται το δικαίωμα να γίνουν κάτι;

Δεν λέμε ότι ένα λαϊκό παιδί δεν έχει πνευματικούς ορίζοντες. Απεναντίας. Έχει τους ίδιους πνευματικούς ορίζοντες, που έχει και ένα παιδί της ανώτερης τάξεως, αλλά δεν έχει τη χρηματική άνεση για να πετύχει εκεί που θέλει, διότι έχουν προτεραιότητα οι πιο ευκατάστατοι, αν και ήταν στην ίδια θέση με τους λαϊκούς ανθρώπους, διότι όλοι από εκεί ξεκινάνε.

Εάν συνεχίσετε, όμως, έτσι, με λύπη μας σας ανακοινώνουμε ότι θα επιστρέψουμε στον 19ο αιώνα, όπου δεν δικαιούνται τα παιδιά των εργατών, να επισκεφτούν το σχολείο, διότι νόμιζαν ότι στερούνται οι βιομηχανίες από εργατικά χέρια.

Επομένως, δεν ζητάμε μόνο εργαλεία, αλλά και παιδεία. Διότι πώς θα αναπτύξουμε και εμείς τις κλίσεις μας;

Ασφαλώς με κρατική επέμβαση. Με τέτοιο τρόπο, όπου η κοινωνία θα προσφέρει σε κάθε μέλος της την ανάλογη παιδεία. Διότι, σας υπενθυμίζω ότι Παιδεία, χωρίς το ανθρώπινο πνεύμα, δεν μπορεί να ανθίσει.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Το λόγο έχει η κυρία Σύρρου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΥΡΡΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Όπως όλοι γνωρίζουμε, ο θεσμός του σχολείου δέχεται αμείλικτη κριτική, εξ αιτίας των ποικίλων προβλημάτων, που αναφέρονται στο χώρο. Έτσι, λοιπόν, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη αναβάθμισής του. Οι αλλαγές στα εκπαιδευτικά προ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

γράμματα πρέπει να γίνουν στόχος της εκπαίδευσης, ώστε να παρέχουν στο μαθητή γνώσεις χρήσιμες και όχι ο μαθητής να ασχολείται με αντικείμενα, που δεν του παρέχουν ουσιαστική γνώση.

Η γλωσσική κατάρτιση, με αφετηρία την εθνική γλώσσα, θα πρέπει να αποτελέσει τον άξονα των αλλαγών και όχι μια λανθασμένη αντίληψη του εκσυγχρονισμού, που παραμελεί και παραποιεί τη γλώσσα. Είναι, όμως, αίτιμα της επιστημονικής, καλλιτεχνικής και επικοινωνιακής ομαδικότητας η γλωσσομάθεια. Δεν πρέπει να περιοριστούμε, αυτάρεσκα, μόνο στη γνώση της ελληνικής γλώσσας, γιατί σήμερα η παιδεία πρέπει να προετοιμάζει πολίτες νέους, που ανήκουν στη χώρα τους, αλλά και στην Ευρώπη και στον κόσμο ολόκληρο.

Το πρόγραμμα, λοιπόν, θα πρέπει να υποστηρίζει την εθνική μας παιδεία, να αναδεικνύει και να αξιοποιεί την συνολική πνευματική μας περιουσία, να στηρίζει, όμως, και τις πανανθρώπινες αξίες. Πρέπει, όμως, στις σύγχρονες επιστημονικές και πνευματικές κατακτήσεις να μπορεί να παρακολουθεί τις εξελίξεις και τους ρυθμούς της προόδου. Σκοπός της είναι να καλλιεργεί την αγάπη για την πατρίδα και το σεβασμό για τις άλλες πατρίδες. Η νοσηρή αγάπη για την πατρίδα, η προγονολατρία, ο εθνικισμός, η ξενοφοβία και η εθνική αλαζονεία δεν έχουν θέση στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο, γιατί συγκρούονται με την βαθύτερη ουσία του ελληνισμού και υπονομεύουν την πρόοδο της πατρίδας μας.

Τα παρωχημένα εγχειρίδια πρέπει να εξοβελιστούν από τα σχολεία και η χρήση του ενός και μοναδικού βιβλίου πρέπει να πολεμηθεί, αφού προβάλλεται μόνο μια άποψη.

Επίσης, θα ήταν σωστό να περιοριστούν οι εξετάσεις που ευνοούν την αποστήθιση, τον ανταγωνισμό, τη βαθμοθηρία, ενώ παράλληλα φορτώνουν τα παιδιά με άγχος. Το Ελληνικό Σχολείο, επίσης, δεν πρέπει να περιφρονεί την τεχνολογία. Ο τεχνοκρατικός προσανατολισμός είναι κατακριτέος, πρέπει, όμως, να αφήσουμε έξω τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τα οπτικοακουστικά μέσα; Ο άνθρωπος πρέπει να γνωρίζει να τα χειρίζεται, ώστε να γίνει ανεξάρτητος στο μέλλον και να μη κινδυνεύει να υποταχθεί στην πιο χυδαία χρήση τους. Ένα τέτοιο σχολείο, με νέους προσανατολισμούς, επιφυλάσσει και ένα νέο ρόλο στον εκπαιδευτικό, ο οποίος δεν θα είναι ούτε αυθεντία, ούτε απλός αναμεταδότης γνώσεων. Θα είναι ο καθοδηγητής, ο ερμηνευτής, ο σύμμαχος του εξανθρωπισμού. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να οξύνει τον κριτικό στοχασμό και να υποδεικνύει τη μαγεία της ανθρώπινης επικοινωνίας και της συνεργασίας. Θα πρέπει, επίσης, να ερμηνεύει και να απομυθοποιεί τις πληροφορίες και τις εικόνες και να προστατεύει τους νέους από τον αναλφαβητισμό. Για να καταφέρουν, λοιπόν, οι εκπαιδευτικοί να ανταποκριθούν στις ανάγκες αυτές, χρειάζονται κατάρτιση και επιστημονικά σεμινάρια. Τέλος, τα σχολεία πρέπει να ανταποκριθούν στα ζητήματα, που άπτονται της σύγχρονης πραγματικότητας και να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη. Στο

Πολυκλαδικό Λύκειο γίνεται προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση και δεν πρέπει να αποκλείσουμε καμμία γνώση.

Το σύγχρονο σχολείο θα πρέπει να βοηθάει το νέο άνθρωπο να δημιουργεί σωστή προσωπικότητα και να τον γαλουχεί με τις αξίες του ανθρωπισμού και του πατριωτισμού και να μην παράγει νεόπλουτους της μάθησης, που έχουν την ίδια κίβδηλη ευγένεια με τους νεόπλουτους του χρήματος, όπως γράφει και ο Σεφέρης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Χρίστος Περεπερίδης, από την Α' Αθηνών.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΕΡΠΕΡΙΔΗΣ (Α' Αθήνας): Το θέμα που θα διαπραγματευθώ είναι αλληλένδετο με την παιδεία. Θα αναφερθώ σε ένα συγκεκριμένο θέμα, την επιστημονική έρευνα, που στη χώρα μας βρίσκεται σε εμβρυακή κατάσταση αυτήν τη στιγμή. Και αυτό συμβαίνει, διότι δεν υπάρχει κατάλληλη οργάνωση.

Θέλω, όμως, να σας αναφέρω τις προϋποθέσεις για κάποια μέτρα, που θα μπορούσαμε να λάβουμε, ώστε η επιστημονική έρευνα στη χώρα μας να γίνει πιο επαρκής.

Σίγουρα, πρέπει να υπάρχει στη χώρα μας εθνική ασφάλεια, κατοχύρωση ανεξαρτησίας και απάλειψη των κινδύνων, που μας απειλούν. Επίσης, πρέπει να υπάρξει πολιτική σταθερότητα και ομαλότητα και να εξασφαλιστεί μια καλή διοίκηση και βελτίωση των πολιτικών μας ηθών. Όλα αυτά θα εμπεδώσουν το αίσθημα της σιγουριάς, αλλά και τη βεβαιότητα ότι στις ανώτερες θέσεις θα προωθούνται πραγματικά ικανοί άνθρωποι και όχι οι αριβίστες, που χρησιμοποιούν πλάγια μέσα. Έτσι, λοιπόν, μεγάλος αριθμός επιστημόνων και ερευνητών θα παύσει, πλέον, να φεύγει στο εξωτερικό. Δυστυχώς, πολλοί καταφεύγουν στο εξωτερικό, σήμερα, λόγω της ελλιπούς επιστημονικής έρευνας, που υπάρχει στην Ελλάδα. Επίσης, η μέχρι τώρα οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συνεχιστεί και μάλιστα να συνοδεύεται και από την αντίστοιχη κοινωνική πρόοδο. Η πρώτη θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση επιστημονικών προγραμμάτων, ενώ η δεύτερη θα δώσει τη δυνατότητα σε νέους φτωχών οικογενειών να δείχνουν στη χώρα τις επιστημονικές και ερευνητικές αρετές, που διαθέτουν. Γιατί, όπως γνωρίζετε, οι πλούσιοι νέοι προωθούνται περισσότερο στην επιστημονική έρευνα, ενώ κάποιοι φτωχοί μπορούν να έχουν μεγαλύτερες πνευματικές ικανότητες. Επίσης, θα πρέπει να υπάρξει και η κατοχύρωση της ελευθερίας στην επιστημονική έρευνα, καθώς και η ελευθερία της ακαδημαϊκής διδασκαλίας και η κατοχύρωση του πανεπιστημιακού ασύλου. Ο επιστήμονας πρέπει να μην επηρεάζεται από ξένους παράγοντες και τα ερευνητικά προγράμματα δεν πρέπει να έχουν μεταφυσικό χαρακτήρα και να ασχολούνται με εξωπραγματικά προβλήματα.

Πρέπει να καταργηθεί το πνεύμα του νεποτισμού και του ωφελισμού, που επικρατεί στα Πανεπιστήμια και στα άλλα Επιστημονικά Κέντρα. Ακόμη, πρέπει να υπάρξει και ριζική

αναδιάρθρωση στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Κατ'αρχάς, πρέπει να υπάρξει κατάργηση της έδρας - «φρέουδου» του Καθηγητή.

Επίσης, αντί αυτής της έδρας, καλό θα ήταν η δημιουργία ενός τομέα ή η συμμετοχή των φοιτητών στη Διοίκηση των Α.Ε.Ι. Θα ήταν καλό να γινόταν αλλαγή των σπουδών, με βάση τα προαιρετικά μαθήματα.

Ένα άλλο μεγάλο θέμα είναι ο εξοπλισμός αυτών των Ιδρυμάτων, ο οποίος σήμερα είναι ελλιπής. Ακόμη, πρέπει να αυξηθεί το διδακτικό προσωπικό και να γίνει αποσυμφόρηση των Πανεπιστημίων με ίδρυση νέων και σε όλη την επικράτεια της Ελλάδος και όχι μόνο στην Αθήνα. Στην Ευρώπη η αναλογία διδασκόντων προς διδασκομένους είναι 1 προς 12 και όχι 1 προς 100, όπως συμβαίνει στην Ελλάδα. Επίσης, οι επιστήμονες πρέπει να έχουν ηθικά κίνητρα, που θα δίνονται και από την Κυβέρνηση και από τους ίδιους τους πολίτες. Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχουν και μεθοδικότερες μεταπτυχιακές σπουδές. Πιστεύω, ακόμη, ότι οι βιομηχανίες, που ασχολούνται με την παραγωγή προϊόντων, θα πρέπει με τη σειρά τους να ενισχύσουν την επιστημονική έρευνα. Και τέλος, πιστεύω ότι τα Ερευνητικά Κέντρα πρέπει να λειτουργούν όχι μόνο έξω από τα Πανεπιστήμια αλλά και μέσα σ'αυτά. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Γραμμένος, από την Α' Αθηνών.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ (Α' Αθηνών): Θα αναφερθώ σε ένα θέμα, που απασχολεί ολόκληρο τον αθλητικό και πολιτικό κόσμο της Ευρώπης, δηλαδή στην υπόθεση Μποσμπάν. Στα τέλη του '92 μια άσημη ομάδα β'κατηγορίας αποφάσισε να αποδεσμεύσει τον Ζαν - Μαρκ Μποσμπάν, επειδή δεν τον θεωρούσε κατάλληλο. Εκείνος βρήκε μια άλλη ομάδα, βελγική, εξ ίσου άσημη. Ωστόσο, η συμφωνία μεταξύ των δύο ομάδων δεν μπόρεσε να επιτευχθεί, αφού υπήρχε διαφορά στο χρηματικό ποσό. Έτσι, ο ποδοσφαιριστής αυτός οδηγήθηκε στο Ευρωπαϊκό Διαστήριο, το οποίο τον αθώωσε και ταυτόχρονα έδωσε το δικαίωμα σε όλους τους ποδοσφαιριστές της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μετακινούνται ελεύθερα, μετά τη λήξη του συμβολαίου τους, χωρίς την υποχρέωση να πάρουν την άδεια από τις ομάδες τους.

Η περίπτωση αυτή τίναξε στον αέρα το υπάρχον σύστημα και δημιούργησε έναν πραγματικό κνκεώνα στις ευρωπαϊκές αθλητικές ανταλλαγές.

Αυτή η απόφαση έχει κάποια πλεονεκτήματα και κάποια μειονεκτήματα. Αφ' ενός, με την επαγγελματικοποίηση του αθλητισμού πλέον, οι αθλητές αντιμετωπίζονται ως επαγγελματίες. Το αποτέλεσμα αυτό είναι θετικό, από την άποψη ότι ο αθλητισμός αποκτά περισσότερο θέαμα και μία μεγαλύτερη επισιμότητα. Παράλληλα, οι εγκαταστάσεις βελτιώνονται, αφού ο αθλητισμός γίνεται πλέον μία επικερδής επιχείρηση. Θα προκύψει, βέβαια, και μία καλύτερη ποιότητα.

Ωστόσο, τα μειονεκτήματα είναι εξ ίσου μεγάλα. Το σημαντικότερο από αυτά είναι το εξής. Η απόφαση, η οποία έχει ληφθεί, είναι να δοθεί άδεια στις εθνικές ομάδες να έχουν και αθλητές, οι οποίοι δεν είναι της ίδιας εθνικότητας. Έτσι λοιπόν, καταπατάται το ολυμπιακό ιδεώδες και παράλληλα οι επαγγελματίες και εργαζόμενοι, πλέον, αθλητές, προτιμούν να αγωνίζονται για το χρήμα, παρά για τη δόξα.

Οδηγούμαστε έτσι σε πρωταθλήματα δύο ταχυτήτων με πολυεθνικά μεγαθήρια, που θα απαρτίζονται από πολλούς παίχτες, διαφόρων εθνικοτήτων και παράλληλα, τα σωματεία τα οποία δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν αυτούς τους δυνατούς παίχτες, να καταντήσουν θυγατρικά σωματεία, τα οποία θα βρουν κάποια ταλέντα.

Πρέπει να περιοριστούν οι ξένοι αθλητές, τουλάχιστον στα ελληνικά πρωταθλήματα, για να διαφυλάξουμε τη δική μας ταυτότητα. Η Ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να ασκήσει βέτο σε αυτό το σημείο, ή έστω να απαιτήσει από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο -το οποίο έδρασε με θράσος και ανακατεύτηκε στα θέματα της ΟΥΕΦΑ- να τροποποιηθεί, τουλάχιστον για τον ελληνικό χώρο, αυτό το σχέδιο και να προσπαθήσει να διατηρήσει τον παραδοσιακό τρόπο, με τον οποίο διοργανώνονται τα πρωταθλήματα μέχρι τώρα.

Ήδη, εφέτος, είδαμε στο πρωτάθλημα μπάσκετ, πολλές ομάδες -κυρίως οι μεγάλες- να αγωνίζονται με περισσότερους ξένους, παρά Έλληνες.

Πρέπει να διατηρήσουμε αυτά τα ιδεώδη, που με κόπο ετών κατάφεραν οι περύτεροι αρχαίοι να δημιουργήσουν. Γιατί, όπως είπε ο μεγάλος ποιητής Ανδρέας Κάλβος, «Θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Καραγκούνη έχει το λόγο.

ΘΩΜΑΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ (Νομός Εύβοιας): Θέλω να διατυπώσω κάποιους προβληματισμούς μου, σχετικά με την πολιτιστική μας παράδοση, η οποία μας διαφοροποιεί από τους υπόλοιπους λαούς.

Φαινομενικά, η πρόοδος του τεχνικού πολιτισμού έχει ως αποτέλεσμα τόσο την άνοδο του βιοτικού επιπέδου, όσο και την εξύψωση του πολιτιστικού επιπέδου των σημερινών ανθρώπων. Ουσιαστικά, όμως, η πρόοδος είναι επιφανειακή και οδήγησε στην αλλοίωση των πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους και στη διακοπή της ιστορικής τους συνέχειας, σε συλλογικό και ατομικό επίπεδο.

Ο βαθμός της αποσύνδεσης από το πολιτιστικό παρελθόν, της αποκοπής από τις ρίζες και τις παραδοσιακές αξίες, είναι τραγικός. Αδιαφορούν, παραβλέπουν και δεν έχουν συνειδητοποιήσει το γεγονός ότι την πνευματική δύναμη για την ανάπτυξη και την προσωπική ευδοκίμηση, μπορεί κανείς να την αντλήσει μόνο από την πλούσια και ζωντανή ελληνική παράδοση και όχι από το κνήγι κίβδηλων ιδανικών, προκειμένου να υπενθυμίσει δυναμικά την αφθαρσία και τη μοναδικότητά της, διεθνώς.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Για να αρχίσουν λοιπόν να πλησιάζουν και να εστιάζουν την προσοχή τους γύρω από τον ανεκτίμητο πολιτισμό μας, απαιτείται ένα πρόγραμμα εθνικής αφύπνισης, το οποίο ασφαλώς θα οργανώσει και θα κινήσει η Πολιτεία, επικεντρώνοντας τις ενέργειές της σε τρία Υπουργεία. Στα Υπουργεία Πολιτισμού, Παιδείας και Τουρισμού, που αυτήν τη στιγμή είναι τα νόθα παιδιά της εξουσίας.

Το Υπουργείο Πολιτισμού έχει ευθύνη για πολιτιστική πολιτική για υψηλά οράματα. Υπάρχει ευθύνη της τοπικής αυτοδιοίκησης να στηρίζει κάθε προσπάθεια, να διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις, να θεσμοθετήσει πολιτιστικές επιτροπές, που θα συντελέσουν στην αφύπνιση του επαρχιακού κοινού.

Πρέπει να γίνει ίδρυση πολιτιστικών κέντρων, βιβλιοθηκών, πινακοθηκών, θεάτρων, μουσείων και διεθνών συμποσίων, για συζήτηση των ιδεών των πνευματικών ανθρώπων από τον ελληνικό και παγκόσμιο χώρο.

Θέατρα στην επαρχία, τόσο περιφερειακά, όσο και περιοδεύοντα. Κίνητρα από την Πολιτεία για τους δημιουργούς και τους θεατές. Π.χ. οικονομικές ελαφρύνσεις, μέχρι να συνηθίσει το υποσιτισμένο θεατρικά κοινό, την ποιότητα και να γίνει κίνητρό του η αγάπη του για το θέατρο.

Ακολουθώντας για μια ακόμα φορά τη λογική και τη σοφία των προγόνων μας, μπορούμε να θεσπίσουμε τα «θεωρικά», δηλαδή τη χορηγία από το Κράτος των εισιτηρίων για δωρεάν παρακολούθηση των θεατρικών παραστάσεων. Στην επαρχία περιοδεύουν θέατρα χειρίστης ποιότητας, λες και οι ποιοτικές παραστάσεις υποτιμούν τους μη πρωτευουσισάνους και τους θεωρούν ανάξιους να παρακολουθήσουν ποιοτικό θέατρο, λόγω της προέλευσής τους.

Ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας εκτός από «άντρο μίζας και αρπαχτής», κατέληξε επίσης να γίνει ένα φολκλορικό γεγονός για ωφελμιστικούς και υλιστικούς σκοπούς, των κατεχόντων τα κονδύλια για τη διεξαγωγή του.

Η Ελλάδα είναι καιρός να επεξεργαστεί πολιτιστική στρατηγική εξωστρεφή και όχι να καταγίνεται σε προσπάθειες ύπουλες για διευθετήσεις μεταξύ των παραγόντων, που συγκροτούν το χώρο της τέχνης, των γραμμάτων και του πνεύματος.

Πρέπει να υπάρξει διασφάλιση ευκαιριών και δυνατοτήτων για την καταξίωση Ελλήνων στο εξωτερικό με παράλληλη αναγνώριση του έργου και σεβασμού της προσφοράς τους και τόνωση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων της διασποράς.

Στο Υπουργείο Παιδείας: Αγωγή πολιτισμού μέσα από τα σχολεία, εξοικείωση με τέχνες, επιστήμες και γράμματα. Ελληνοκεντρική και σύγχρονη παιδεία ανθρωπιστική, που θα καλλιεργεί την εθνική συνείδηση και την ικανότητα της γόνιμης αφομοίωσης των επιδράσεων του οικουμενικού πολιτισμού.

Γλωσσική παιδεία: Μαθήματα για την ιστορία της γλώ-

σας και την ορθή χρησιμοποίησή της. Μελέτη αρχαιοελληνικής γλώσσας, ως βάση για εκμάθηση και όχι αρχαιολατρία. Αύξηση των εδρών των νεοελληνικών σπουδών στα ξένα πανεπιστήμια. Πρόσκληση στους επιφανείς και οικονομικά ισχυρούς Έλληνες να δώσουν χρήματα γι' αυτό τον σκοπό, μμιούμενοι το θεσμό της χορηγίας της αρχαίας Ελλάδας.

Υπουργείο Τουρισμού: Προβολή της αρχαίας κληρονομιάς και του πλούτου του Βυζαντίου στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Τουριστική πολιτική, με πολιτιστική παράμετρο. Άρτια οργάνωση σε αρχαιολογικούς χώρους. Μέρμινα της Πολιτείας για την εξυπηρέτηση των τουριστών και προστασία του πολιτιστικού χώρου από τις αυθαιρεσίες των αρμοδίων και τη φθορά του χρόνου.

Σε κάθε τουριστική περιοχή πρέπει να διατηρείται η παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τα μνημεία. Πρέπει να υπάρχουν κίνητρα από την Πολιτεία για παράδοση αρχαιοτήτων, για να αποφεύγεται η φθορά τους και η αρχαιοκαπηλεία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Πιερρακάκη έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗ (Νομός Μεσσηνίας): Πιστεύω πως η παιδεία στην Ελλάδα και ειδικότερα ο βασικός τομέας εκπαίδευσης, το σχολείο, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, εκπληρώνει βασικούς στόχους, που δεν μπορώ να αναφέρω εδώ, λόγω έλλειψης χρόνου.

Θα ήθελα να αναφερθώ στον υλικό εξοπλισμό των σχολείων και στο γενικότερο κλίμα, που επικρατεί. Ζώντας στην επαρχία, διαπιστώνω, καθημερινά, ότι η κατάσταση είναι τραγική. Τα σχολεία της υπαίθρου, απομονωμένα και καταδικασμένα από τους αρμόδιους φορείς και την Πολιτεία, σβήνουν καθημερινά, μη μπορώντας να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής.

Οι ελλείψεις, που υπάρχουν στα σχολεία είναι γνωστές. Υπάρχει έλλειψη αθλητικών κέντρων. Υπάρχει έλλειψη διδακτικών αιθουσών και δεν υπάρχουν πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια. Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν είναι πολύ γνωστά, αλλά από ό,τι φαίνεται, όχι τόσο κατανοητά, ώστε να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα με αποτελεσματικότητα. Είναι ανάγκη τα σχολικά κτίρια να ενισχυθούν με κατάλληλες σχολικές εγκαταστάσεις. Η δημιουργία αποδυτηρίων πλήρως εξοπλισμένων. Η ίδρυση βιβλιοθηκών και χώρων μελέτης, η δημιουργία διδακτικών εργαστηρίων και παράλληλα η δημιουργία οπτικοακουστικών μέσων. Πιστεύω προσωπικά, ότι, εάν αυτά γίνουν, θα βοηθήσουν πάρα πολύ στην απόδοση των μαθητών. Όσον αφορά τα αθλητικά κέντρα, είναι κρίμα στην εποχή που διεκδικούμε τους Ολυμπιακούς αγώνες, να μην έχουμε τα κατάλληλα. Έχουμε άτομα, ιδιαίτερα στην επαρχία, με ιδιαίτερες αθλητικές ικανότητες και δεν υπάρχει η δυνατότητα εξελίξεώς τους.

Όσον αφορά το κλίμα που επικρατεί στα σχολεία, η ύπαρξη του ισχύοντος συστήματος είναι απαράδεκτη. Ο άμε-

σος στόχος του σχολείου πρέπει να είναι η καλλιέργεια της λογικής και όχι η αποστήθιση. Έτσι, εάν τα μέτρα ληφθούν όπως πρέπει, τότε και τα σχολεία θα βγάζουν ολοκληρωμένες προσωπικότητες. Όσον η κοινωνία εξελίσσεται και όσο προχωρεί, έτσι και το σχολείο πρέπει να εξελίσσεται και να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες ζωής.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Πιερρακάκη.

Το λόγο έχει ο κ. Θρασύβουλος Τζέλλος.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ ΤΖΕΛΛΟΣ (Νομός Κοζάνης): Κατάγομαι από την Κοζάνη, μια περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας, με πολλά προβλήματα και λίγες ευκαιρίες, μια περιοχή, που, πιθανόν, σε πολλούς να έγινε γνωστή από τους πρόσφατους σεισμούς, που την έπληξαν και που, κάθε βράδυ, στις νυκτερινές ειδήσεις είχαμε την τιμή και τη χαρά να την βλέπουμε σαν κονκίδα στο χάρτη της χώρας μας και να πληροφορούμαστε για τις καιρικές της συνθήκες από παγερά αδιάφορες για οτιδήποτε ουσιαστικό καλλίγραμμα παρουσιάστριες.

Είμαι ένας έφηβος, στη Β' Λυκείου, που εννοώ να θέλω να συμμετέχω στα κοινά, παρά τα απαισιόδοξα μηνύματα, που παίρνω από το περιβάλλον μου ότι δεν αξίζει και δεν έχει νόημα, γιατί –λέει– οι σωστές, υγιείς και κρυστάλλινες φωνές καταντούν κραναγές απελπισίας και επειδή καταστρέφουν το καλά οργανωμένο κονσέρτο, αποβάλλονται και σβήνονται έντεχνα από το μουσικό τοπίο.

Όπως σας είπα, είμαι μαθητής της Β' Λυκείου. Να σας μιλήσω για το σχολείο σήμερα; Οδυνηρό το θέμα. Γιατί τονίζετε, τάχα, πως σκοπός της παιδείας είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων του μαθητή; Σας διαβεβαιώ ότι με τα σημερινά δεδομένα αυτό δεν επιτυγχάνεται. Οι προσπάθειες, βέβαια, δεν έχουν λείψει από την κοινωνία και την πολιτεία, αλλά είναι ανεπαρκείς. Η πολυπόθητη είσοδος στα Πανεπιστήμια είναι γεγονός ότι, όπως το σύστημα σήμερα έχει, δεν είναι εύκολο να κατακτηθεί. Τα μαθήματα της γενικής κατάρτισης και γενικά της παιδείας θα έπρεπε να αποσκοπούν στη σφουρηλάτηση του μαθητή, στον εξευγενισμό της ψυχής του, στην απόκτηση ελεύθερης βούλησης και γενικά στη δυνατότητα της ανάλογης σκέψης. Όμως, δε διδάσκονται όπως πρέπει. Αντίθετα, παρατηρείται διόγκωση της αξίας των τεχνολογικών επιτευγμάτων, στη συνείδηση των μαθητών, καθώς και πιέσεις για πρόωμη εξειδίκευση. Επικρατεί στείρα τυπολατρία και μία παγερή αδιαφορία, ακόμα και των δασκάλων, για βασικά πράγματα της παιδείας μας.

Κάπου εδώ πρέπει να σας μιλήσω για την ανεπάρκεια του σημερινού σχολείου, που αναγκάζει πολλούς νέους να ζητήσουν έξω από το σχολείο την ολοκλήρωση γνώσεων. Το πλήθος των φροντιστηρίων, ιδιωτικών γυμναστηρίων, και ωδείων είναι η πιο τρανή απόδειξη του όλου θέματος. Το τίμημα της μόρφωσης είναι βαρύ και λίγοι μπορούν να το καταβάλουν. Και όλα αυτά συμβαίνουν τη στιγμή, που η μόρφωση και η

παιδεία είναι κατοχυρωμένες συνταγματικά. Το Σύνταγμα προβλέπει μόρφωση και μάλιστα υψηλού επιπέδου σε όλους τους νέους, χωρίς διακρίσεις. Έτσι, μας μιλάνε για ίσες ευκαιρίες, που εγώ, τουλάχιστον, δεν τις είδα να υπάρχουν πουθενά μέχρι σήμερα. Όπως σήμερα έχουν τα πράγματα, για να γίνει κάποιος γιατρός, πρέπει να έχει και τα οικονομικά μέσα. Οι δάσκαλοι από το Δημοτικό μου έλεγαν «τα αγαθά, κόποις κτώνται». Εγώ συμπληρώνω, και «χρήμασι».

Πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι το επίπεδο της παιδείας αντανάκλα στην ανάπτυξη και της κοινωνίας, προς την οποία η παιδεία παρέχεται. Πρέπει η παιδεία, εάν δομηθεί σωστά, να αποκτήσει δύναμη και να μας ανεβάσει όχι μόνο πνευματικά, αλλά και οικονομικά. Έτσι, πιστεύω και προτείνω οι νέοι της εποχής μου –για να μη γίνουμε ανθρώπινα κουρέλια– να έχουν εκείνα τα μέσα, ώστε να τους εξασφαλίζεται ψυχική ισορροπία και να μην στραφούν σε άλλες κατευθύνσεις εκτόνωσης, όπως είναι τα ναρκωτικά κ.λπ. Κάθε χρόνος ελεύθερος του νέου να αξιοποιείται σωστά και παραγωγικά. Αν σήμερα λείπει η πολύπλευρη ανάπτυξη των νέων ανθρώπων, η κύρια αιτία είναι η έλλειψη του ελεύθερου χρόνου. Το φοβερότερο, όμως, από όλα είναι ότι λείπει κάθε μορφή αξιοκρατίας. Έτσι, παρατηρείται το θλιβερό φαινόμενο του ρουσφετιού, που γεμίζει τις θέσεις με ανίκανους και με εκείνους, που έχουν –πολύ απλά– τα ανάλογα και κατάλληλα μέσα.

Σήμερα, για το νέο οι επιπτώσεις ανεργίας είναι φοβερότατες. Έτσι, ο νέος αναγκάζεται να συμβιβαστεί με εργασίες άσχετες με τις γνώσεις του, τα πρότυπά του, τις κλίσεις του, ιδίως όταν έχει πανεπιστημιακή μόρφωση. Έτσι, και ψυχικά και σωματικά καταβάλλεται και ο οποίος ενθουσιασμός του χάνεται.

Ποιές είναι οι προτάσεις οι δικές μου; Ποιός είναι το όραμά μου; Δεν ξέρω, αν αυτή τη στιγμή έχει σημασία να εκθέσω τις προτάσεις μου και δεν ξέρω, εάν θα ακουστούν, εάν θα γίνουν κάποτε πράξεις. Όμως, η ψυχή μου και το μυαλό μου μπορούν να ελπίζουν, μπορούν να οραματίζονται, μπορούν να σκέπτονται. Το μυαλό μου και η σκέψη μου οραματίζονται μία κοινωνία με αξιοκρατία και να λείπει το φαινόμενο των «κολλητών» και των δικών μας.

Αυτά πρέπει να γίνουν πέρα από οποιεσδήποτε Κυβερνήσεις και από κοντόφθαλμες πολιτικές. Σε μία σύγχρονη και πολιτισμένη κοινωνία δεν πρέπει να υπάρχει κανένας κοινωνικός διαχωρισμός. Εκείνο, που μπορεί να διαφοροποιεί το ένα πρόσωπο από το άλλο είναι η προσωπική του αξία, ο χαρακτήρας και οι πράξεις του. Μια σύγχρονη κοινωνία αγκαλιάζει όλα τα μέλη της, με την ίδια στοργή και τον ίδιο σεβασμό. Προσφέρει, δε, σε όλους τις ίδιες ευκαιρίες για προσωπική ανάδειξη. Η πραγματικότητα με προβληματίζει και με λυπεί βαθιά. Αρνόυμαι, όμως, να γίνω παθητικός δέκτης. Μου φθάνει το γεγονός ότι σκέπτομαι, ελπίζω, προσπαθώ και ίσως, μπορέσω κάποτε να κάμω πράξη τα οράμα-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

τά μου. Ίσως, μπορέσω κάποτε να δώσω και εγώ τη μάχη μου για έναν σύγχρονο και σωστό άνθρωπο.

Σας ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τον κ. Τζέλλο.

Το λόγο έχει η κυρία Βασιλική Παράσχου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΡΑΣΧΟΥ (Νομός Λακωνίας): Ούτε και εγώ, κύριε Πρόεδρε, έχω φτιάξει κάτι συγκεκριμένο, προκειμένου να απευθυνθώ προς την Επιτροπή. Θα σας δώσω, όμως, ορισμένες προτάσεις, οι οποίες, κατά την προσωπική μου άποψη, θα βοηθήσουν πάρα πολύ το θεσμό του σχολείου.

Προτείνω να γίνει εισαγωγή στα σχολεία κάποιων νέων μαθημάτων και συγχρόνως να καταργηθούν παλιά μαθήματα.

Προτείνω να καταργηθεί το μάθημα της οικιακής οικονομίας, γιατί είναι ξεπερασμένο.

Ως εισαγωγή προτείνω το μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, γιατί τα θέματα αυτά δεν πρέπει σήμερα να αποτελούν ταμπού και θα πρέπει οι νέες και οι νέοι να έχουν την ανάλογη, με την εποχή, συμπεριφορά.

Όταν τα θέματα αυτά αντιμετωπίζονται με σεμνοτυφία, οδηγούν τους νέους σε λανθασμένη και αποσπασματική ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε. και έτσι έχουμε γεωμετρική αύξηση του αριθμού εκτρώσεων, ανήλικων μητέρων και εξάπλωση του AIDS και άλλων αφροδισίων νοσημάτων. Προτείνω να γίνεται ενημέρωση και ομιλίες στα σχολεία.

Προτείνω, επίσης, να εισαχθεί το μάθημα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Να ενημερώνονται τα παιδιά και να ευαισθητοποιούνται, πάνω στα προβλήματα, που έχει, σήμερα, το περιβάλλον και την οικολογική καταστροφή, που συντελείται.

Η κυκλοφοριακή αγωγή, είναι ένα άλλο μάθημα, που προτείνω, ώστε να μειωθεί ο φόρος αίματος, που πληρώνουμε στην ασφάλτο.

Επίσης, σημαντικό, για μένα, είναι να εισαχθεί το μάθημα της πολιτικής ιστορίας. Ένα μάθημα, που θα καταρτίζει τους νέους για την πορεία της πολιτικής, ανά τους αιώνες και θα παρέχει μία ολοκληρωμένη εικόνα για διάφορες πολιτικές θεωρίες και την εφαρμογή τους. Έτσι, βάσει αυτού του μαθήματος, θα γίνει προσπάθεια για αναβάθμιση της πολιτικής ζωής στη χώρα μας και θα δημιουργηθούν ενεργοί πολίτες. Τότε θα δούμε την κατάργηση του φαινομένου της αποχής από τις εκλογές και την κατάργηση του φαινομένου του πολιτικού φανατισμού. Η επιπόλαια ψήφος τόσο από νέους, όσο και από ενήλικες, πρέπει να καταργηθεί και οι νέοι πρέπει να είναι ικανοί να αποφασίζουν σωστά για τον τόπο και τον κόσμο.

Επίσης, προτείνω αναβάθμιση του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών, όπως επίσης και της Ιστορίας, γιατί τώρα, που η γη έχει γίνει ένα πλανητικό χωριό, χάρις στα μέσα συγκοινωνίας και επικοινωνίας, οι λαοί πρέπει να

έχουν συναίσθηση της πολιτιστικής τους ταυτότητας. Και ο κίνδυνος αυτός του διεθνισμού και της μαζοποίησης, μπορεί να αντιμετωπισθεί μέσα απ' αυτά τα δύο μαθήματα.

Προτείνω, λοιπόν, αύξηση των ωρών διδασκαλίας και επιβολή δύσκολων εξετάσεων και στα δύο μαθήματα. Ο βαθμός τους να διπλασιάζεται, και να περνούν όσοι συγκεντρώνουν πάνω από 58 μονάδες.

Για τους ίδιους λόγους, προτείνω να γίνεται προσπάθεια διατήρησης της παράδοσης από το σχολείο. Θα πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο μια εργασία στα σχολεία της Ελλάδας. Οι εργασίες αυτές των μαθητών να συγκεντρώνεται στις πρωτεύουσες των Νομών και να περιλαμβάνουν τις τοπικές παραδόσεις, τους θρύλους, τους μύθους, τα παραμύθια, τους χορούς και ο,τιδήποτε έχει σχέση με την παράδοση του τόπου. Το υλικό αυτό θα συγκεντρώνεται και θα τυπώνεται σε ένα βιβλίο, που θα διανέμεται σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας καθώς και στα σχολεία του Αποδόμητου Ελληνισμού στο Εξωτερικό.

Επίσης, προτείνω στα πλαίσια της διατήρησης της παράδοσης, να γίνεται σε κάθε σχολείο οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων, ανά τακτά διαστήματα, που θα περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς, τραγούδια κ.λπ. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Φώτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΤΗΣ (Νομός Άρτας): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να πω ότι δεν είμαι εδώ ως εκπρόσωπος του Νομού Άρτας, αλλά παρ' όλα αυτά θα προσπαθήσω να εκπροσωπήσω όλους τους εφήβους της Ελλάδας.

Με βάση τα ερωτήματα που έθεσε ο συνάδελφος, Θερασύβουλος Τζέλλος, θα ήθελα να αναφερθώ σε θέματα, τα οποία αφορούν γενικότερα την εκπαίδευση και είναι και τα φλέγοντα.

Θα αναφερθώ στο θεσμό της «Βουλής των Εφήβων», ο οποίος μοιάζει σαν μύθος. Όταν μάθαμε για τη «Βουλή των Εφήβων», νομίσσαμε ότι κάποιος ενδιαφέρονται για μας και φάνταζε σαν μύθος. Θα πρέπει, όμως, όλοι να κάνουμε μια απομυθοποίηση αυτού του σκηηνικού, έτσι ώστε να δούμε τι ρόλο παίζει η «Βουλή των Εφήβων». Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια επίθεση γενικά στη νεολαία και μια προσπάθεια να χειραγωγηθεί, σε σημείο που να μην μπορεί να αντιδράσει. Μια χειραγωγή που, ίσως, εκφράστηκε μέσα από τη «Βουλή των Εφήβων»...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα σας παρακαλέσω πάρα πολύ, αν θέλετε, αυτή η διαδικασία έχει κάποιους κανόνες. Εάν δεν αποδέχεσθε τους κανόνες, δεν συμμετέχετε στη διαδικασία. Αυτοί οι κανόνες πρέπει να είναι σεβαστοί. Υπάρχει μια συμφωνία αυτών, που συμμετέχουν ότι δέχονται τους κανόνες. Κανόνες είναι ότι η Επιτροπή αυτή κουβεντιάζει μορφωτικές υποθέσεις. Για την ουσία του εγχειρήματος της «Βουλής των Εφήβων», δεν συζητά αυτή η Επιτροπή. Θα μπορούσατε να αναπτύξετε τις

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

απόψεις σας, με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Να περιοριστείτε, στα θέματα που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία της Επιτροπής μας. Υπάρχει ένας Κανονισμός στη Βουλή, τον τηρούμε και στη «Βουλή των Εφήβων».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΤΗΣ (Νομός Άρτας): Εάν δεν ενδιαφέρεται η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, για θέματα που αφορούν τους νέους μαθητές...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Στους νέους αναφέρεται. Υπάρχει μια Σύνοψη Κειμένων. Ομιλούμε στην Επιτροπή μας επί αυτής της Σύνοψης Κειμένων, επ' αυτών συζητούμε. Τώρα, αν συζητούμε για την ουσία της «Βουλής των Εφήβων», αυτό είναι έξω από τη λειτουργία της Επιτροπής. Βεβαίως, είναι σημαντικό θέμα, αλλά μπορείτε να απευθυνθείτε στους αρμόδιους, που σας ενημέρωσαν και να εκφράσετε τις απόψεις σας. Συνεχίστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΤΗΣ (Νομός Άρτας): Πάντως, πρέπει όλοι να αναλογιστούμε τον ρόλο της «Βουλής των Εφήβων».

Θα αναφερθώ στα καυτά θέματα της παιδείας. Αυτά είναι, οι λεγόμενες αλλαγές, που γίνονται, τα τελευταία χρόνια, στο εκπαιδευτικό σύστημα. Αυτές οι αλλαγές γίνονται τα καλοκαίρια, που η νεολαία αδρανοποιείται. Προσπαθούν να περάσουν κάποιες αλλαγές πίσω από την πλάτη μας. Τέτοιες αλλαγές είναι ριζοσπαστικές, αλλά ριζοσπαστικές από μια μόνο πλευρά σε ένα πλαίσιο, που, ίσως, υποβαθμίζει την παιδεία. Αυτά οδηγούν πιο κοντά στην ιδιωτικοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και θα αναφερθώ αναλυτικά σε αυτές τις αλλαγές.

Μας μίλησαν για ελεύθερη πρόσβαση και κατάργηση των εξετάσεων. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο, όταν οι πανελλαδικές εξετάσεις αντικαθιστώνται με εξετάσεις στην Πρώτη, Δευτέρα και Τρίτη Λυκείου. Άρα θα υπάρχουν εξετάσεις και θα είναι ακόμη περισσότερες.

Δεν υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση, εφ' όσον με τις εξετάσεις αυτές κάποιοι μαθητές σταματούν πριν τελειώσουν το Λύκειο, γιατί οι εξετάσεις θα είναι πιο δύσκολες. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως είναι σήμερα, δεν μπορεί να αντιμετωπίσει ένα μαζικό κύμα μαθητών που θέλουν να σπουδάσουν σε αυτή. Για αυτόν το λόγο, κάθε Πανεπιστήμιο θα έχει σε κάποιο συγκεκριμένο μάθημα ένα συγκεκριμένο βαθμό, π.χ. το Πολυτεχνείο 18 στα Μαθηματικά.

Η παραπαιδεία δεν αποφεύγεται, από τη στιγμή που οι εξετάσεις πολλαπλασιάζονται, το άγχος γίνεται μεγαλύτερο και σίγουρα ο μαθητής από μικρές ηλικίες θα επιδιώξει να πετύχει σε κάποιες εξετάσεις, που θα του δώσουν το εθνικό απολυτήριο και για να συνεχίσει σε περαιτέρω εκπαίδευση. Φυσικά, εφόσον η παραπαιδεία θα εντείνεται, αυτοί που δεν θα έχουν χρήματα, δεν θα μπορούν να στείλουν τα παιδιά τους στα φροντιστήρια και θα αντιμετωπίσουν προβλήματα στο να προχωρήσουν τα παιδιά αυτά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Μια τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία μεταβάλλεται και στην οποία θα υπάρχουν εκτός των άλλων, προ-

γράμματα όπως οι ελεύθεροι κύκλοι σπουδών. Όποιος θέλει να πάει στα Πανεπιστήμια θα πρέπει να παρακολουθεί αυτά τα προγράμματα, αλλά επειδή δεν θα είναι κανονικός φοιτητής, θα χρειαστεί διπλάσιο χρονικό διάστημα παρακολούθησης των μαθημάτων και πάνω από μια ορισμένη ηλικία (25 ετών) υποχρεούται να πληρώνει και δίδακτρα. Άρα και σε αυτό τον τομέα κάποιοι δεν θα μπορούν να συνεχίσουν, λόγω μη οικονομικής δυνατότητας. Ένας νεολαίος 25 ετών, δεν μπορεί να ζει μόνο από την οικογένειά του, αλλά θα πρέπει και να εργαστεί και δεν μπορούν να γίνουν όλα τα πράγματα μαζί.

Επιχειρείται, με τη νομαρχιακή αποκέντρωση, τα σχολεία να περάσουν στους δήμους. Δημιουργείται το πρόβλημα, του πώς ο δήμος θα καταφέρει να συντηρήσει οικονομικά, κυρίως, τα σχολεία, αφού, ήδη, το ποσοστό, που δίνεται για την παιδεία από τον Κρατικό Προϋπολογισμό είναι πολύ μικρό και οι επιχορηγήσεις, που θα δοθούν στους δήμους για τη συντήρηση των σχολείων δεν θα επαρκούν να καλύψουν τις ανάγκες τους, πράγμα που, πιθανόν, αργότερα θα δημιουργήσει την ανάγκη δημοτικών φόρων, οι οποίοι ουσιαστικά επιβαρύνουν τους γονείς μας.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προωθείται η αποσύνδεση πτυχίου και επαγγέλματος. Έτσι, κάποιος, που έχει ένα πτυχίο, δεν σημαίνει ότι πρέπει να κάνει τη δουλειά που έχει σπουδάσει.

Μοναδική διέξοδος σε όλα αυτά είναι οι μαθητές να πρωτοστατήσουν στα σχολεία για την αναβάθμιση, κυρίως, των δεκαπενταμελών, των μαθητικών συμβουλίων, ώστε να αντιμετωπίσουν κάθε δυσκολία. Τα μαθητικά συμβούλια είναι, πλέον, θεσμοί και η Βουλή των Εφήβων και κάποια άλλα μαθητικά σμπόσια δεν μπορούν να τους καλύψουν. Είναι αντιπροσωπευτικοί των μαθητών και εκφράζουν απόψεις της βάσης των μαθητών.

Πρέπει να υπάρχει καλύτερη συνεργασία καθηγητών και μαθητών με το Υπουργείο Παιδείας και τους υπεύθυνους για την παιδεία, ώστε να προχωρήσουμε σε αποφάσεις και μέτρα που θα φέρουν καλύτερα πραγματικά αποτελέσματα, όπως η καθιέρωση της εννιάχρονης ή δωδεκάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Μποζίκη.

ΜΑΡΙΝΑ-ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΜΠΟΖΙΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Το θέμα μου είναι η έλλειψη της πολιτιστικής αυτονομίας, που παρατηρείται, κυρίως, στην Ελλάδα, αλλά και στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη. Η έλλειψη της πολιτιστικής αυτονομίας υπονομεύεται από κάποιους παράγοντες και, κυρίως, από τη δράση μιας γνωστής υπερδύναμης της εποχής μας, των Η.Π.Α. Είναι γνωστό ότι με το να προσπαθεί ένα Κράτος, που έχει την οικονομική δύναμη και τα μέσα να επιβάλει κάποιου είδους πολιτισμική εξάρτηση στα άλλα Κράτη, μπορεί ενδεχομένως να επεκτείνει αργότερα την εξάρτηση αυτή

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

και σε άλλους τομείς, όπως ο οικονομικός και ο πολιτικός. Πρέπει να αντισταθούμε σε αυτό τον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό των Η.Π.Α. Η αντίσταση μπορεί να έχει ως σκοπό την ενίσχυση της εθνικής μας υπερηφάνειας, καθώς και την γνωριμία ουσιαστική και δημιουργική με άλλους πολιτισμούς και άλλα πολιτισμικά συστήματα. Γι' αυτό πρέπει να ενεργοποιηθούν οι πνευματικοί άνθρωποι της χώρας μας, ώστε να πραγματοποιήσουν μια πνευματική επανάσταση. Θα πρέπει να γίνει ίδρυση Οργανισμού, όπως αυτός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, αλλά σε μόνιμη βάση και με έλεγχο από την Πολιτεία σε όλες τις πόλεις της Ελλάδος.

Επίσης, στα σχολεία, μπορεί να θεσπιστεί μάθημα Ελληνικού Πολιτισμού ή και μάθημα Ξένων Πολιτισμών, μέσα από τα οποία οι μαθητές, με τη βοήθεια εποπτικών μέσων, θα έρχονται σε επαφή με τα πολιτισμικά συστήματα άλλων χωρών, ώστε να τα γνωρίσουν και να τα εκτιμήσουν και έτσι να προωθήσουμε και να πλουτίσουμε τον δικό μας πολιτισμικό πλούτο. Σε αυτό θα μπορούσε να βοηθήσει η οργάνωση κάποιων εκθέσεων καλλιτεχνικού περιεχομένου στα σχολεία, η κατασκευή κάποιων κτηριακών εγκαταστάσεων με εξοπλισμό, ώστε οι μαθητές να ασχολούνται με τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες, που τους ενδιαφέρουν, φυσικά, χωρίς έξοδα.

Τέλος, πρέπει να υπάρχει προαιρετική διδασκαλία περισσότερων ξένων γλωσσών, καθώς, επίσης, και μια προσπάθεια από το Κράτος για την ισότιμη αντιμετώπιση της δικής μας γλώσσας από τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη.

Προσπαθούμε να ξαναβρούμε την πολιτιστική μας αυτονομία που την έχουμε χάσει και η έλλειψη της οποίας, κατά την προσωπική μου άποψη, μας κάνει σε ένα μεγάλο βαθμό - και ίσως σας βρω αντιμετώπους σε αυτό-εθνικιστές, σήμερα. Μιλώ για την περιφρόνηση στα υπόλοιπα πολιτισμικά συστήματα και, κυρίως, στα πολιτισμικά συστήματα της ανατολής. Κάτι που υποθάλπεται από τη δράση των Η.Π.Α. Για παράδειγμα, δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε τον Τούρκικο λαό, άσχετα από την επιθετική τους κυβέρνηση, σαν τέρατα, γιατί είναι άνθρωποι σαν και εμάς. Ας μην γινόμαστε έρμαια κάποιων ισχυρών ξένων κυβερνήσεων, αλλά ας προσπαθήσουμε να αποκτήσουμε τη δική μας πολιτισμική αυτονομία. Γιατί, ναι μεν, δεν έχουμε οικονομική δύναμη, όμως έχουμε κάποια παράδοση. Πρέπει, λοιπόν, να ανακτήσουμε την αξιοπρέπειά μας για να μπορούμε να μιλάμε με αξιοπρέπεια για τους προγόνους μας. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Αγνή Καραγιαννίδου από τη Γερμανία έχει το λόγο.

ΑΓΝΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΟΥ (Γερμανία): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες, νιώθω μεγάλη χαρά και ικανοποίηση, που για πρώτη φορά δίνεται σε εμάς, τον ελληνισμό του εξωτερικού, η δυνατότητα να ακουστόμαστε, γιατί η Ελλάδα δεν είναι μόνο μέσα στο συγκε-

κριμένο γεωγραφικό χώρο, αλλά και έξω από τα σύνορά της. Θέλω να υπενθυμίσουμε, πως εμείς οι νέοι του Βερολίνου, αν και δεν ζήσαμε στην πολυπόθητη πατρίδα μας, κρατάμε άσβεστο το φως της αγάπης μας για αυτήν, το οποίο μας παρέδωσαν οι γονείς μας και έχουμε βάλει σκοπό της ζωής μας να εγκατασταθούμε μια μέρα σε αυτήν και να προσφέρουμε τις γνώσεις που έχουμε αποκτήσει στο εξωτερικό.

Έχω μεγαλώσει στο Βερολίνο και έχω τελειώσει τη δεκάτη τάξη του γερμανικού σχολείου, παράλληλα με το ελληνικό. Εδώ και ένα χρόνο, πηγαίνω μόνο στο λύκειο και είναι για μένα και τους συμμαθητές μου μια πρωτόγνωρη εμπειρία, αφού από την πρώτη τάξη του δημοτικού ήμασταν αναγκασμένοι να βρισκόμαστε από το πρωί ως το βράδι στο σχολείο, εάν θέλαμε να παρακολουθήσουμε και τα μαθήματα της ελληνικής γλώσσας.

Διότι η γερμανική ηγεσία του κρατιδίου του Βερολίνου απαγορεύει τη λειτουργία σχολείων αλλοδαπών και επομένως, την ένταξή τους σε αυτά πριν την συμπλήρωση των 16 ετών. Σε αυτό το σημείο πρέπει να ειπωθεί, πως τα ελληνικά δημοτικά σχολεία και το γυμνάσιο, το οποίο αποκαλείται γυμνάσιο της μητρικής γλώσσας λειτουργούν σε αίθουσες γερμανικών σχολείων. Νομίζω πως το μήνυμα, που περνάει, είναι σαφέστατο.

Ένα παιδί, που θέλει να μάθει την ελληνική γλώσσα, είναι υποχρεωμένο να πηγαίνει από την ηλικία των 5 έως και των 15 ετών, από τις 6 το πρωί μέχρι τις 7 το βράδυ, στο σχολείο, χωρίς να έχει λίγο ελεύθερο χρόνο για παιχνίδι και ξεκούραση. Οι πολλές ώρες διδασκαλίας αναγκάζουν τα περισσότερα παιδιά στα τελευταία μαθήματα να δίνουν πραγματικό αγώνα να παρακολουθήσουν το μάθημα, λόγω της μεγάλης κούρασης.

Υπάρχει, ακόμα, το πρόβλημα του Λυκείου, που απασχολεί τους περισσότερους από εμάς, ότι δηλαδή θεωρείται φροντιστηριακό σχολείο. Πέρυσι, όταν ήμουν στην πρώτη λυκείου και παράλληλα στη δέκατη τάξη του γερμανικού, ήμουν αναγκασμένη να έχω 60 ώρες συνολικά την εβδομάδα μάθημα. Και αυτό το σύστημα ισχύει χρόνια στο Βερολίνο και κάποιες άλλες πόλεις. Οι συμμαθητές μου στη Νυρεμβέργη απολαμβάνουν καθαρά ελληνικό σχολείο από το δημοτικό.

Γιατί να είμαστε εμείς ξεχασμένοι από την Ελλάδα, που τόσο την αναζητούμε και αυτή να μην μπορεί να μας παραχωρήσει δικαίωμα να μαθαίνουμε την ελληνική γλώσσα και την ιστορία μας;

Είμαστε και εμείς νέοι Έλληνες, που θα συντελέσουμε και θα χτίσουμε το μέλλον για την Ελλάδα και δικαιούμαστε να ονομαζόμαστε και εμείς το καμάρι του Έθνους. Γιατί μας αγνοείτε λοιπόν; Το μεγαλύτερό μας πρόβλημα συνίσταται στην απουσία κτιρίου. Το γυμνάσιο και το λύκειο βρίσκονται μαζί σε ένα όροφο ενός γερμανικού σχολείου. Χάρης στις φιλόνηρες προσπάθειες του Συλλόγου «Αριστοτέλης», με σύμφωνη γνώμη ενός φιλέλληνα διευθυντή γερμανικού scho-

λείου και με αποφάσεις της Ε.Ε. παραχωρήθηκαν αυτές οι αίθουσες. Το Δεκέμβριο του 1996 το σχολείο μας έλαβε ένα γράμμα από το δήμο του Βίναστερ και μας ανακοινώνει πως από το έτος 1997 πρέπει να πληρώνουμε ενοίκιο. Το ποσόν που αναλογεί σε κάθε μαθητή, είναι 45.000 δρχ. την ημέρα. Ο Σύλλογος «Αριστοτέλης» δραστηριοποιήθηκε αμέσως και προσπαθεί να μειώσει την τιμή αυτή. Γι' αυτό είμαστε αρκετά αισιόδοξοι.

Η Ελλάδα πρέπει να μας βοηθήσει. Τις αίθουσες τις έχουμε στη διάθεσή μας από τις 3 παρά 5' μέχρι τις 7 και 10'. Έτσι είναι μειωμένος ο χρόνος της διδακτικής ώρας κατά πέντε λεπτά. Καταργείται το διάλειμμα των 5 λεπτών μεταξύ των διδακτικών ωρών και τα δύο μεγάλα διαλείμματα περιορίζονται σε 10, μόνο, λεπτά, με αποτέλεσμα οι μαθητές να αργοπορούν δικαιολογημένα στα μαθήματα, που ακολουθούν. Τα μαθήματα φυσικής και χημείας έχουν καταπτήσει από πρακτικά μαθήματα, λόγω ελλείψεως εργαστηρίων, καθαρά θεωρητικά. Οι καθηγητές, που στέλνονται από το Ελληνικό Κράτος για να διδάξουν, έρχονται δίχως τη δέουσα πληροφόρηση, δίχως καμιά απολύτως γνώση περί τρόπου διδασκαλίας μαθητών γυμνασίου, οι οποίοι φοιτούν παράλληλα σε δύο σχολεία, καθώς και λυκείου, οι οποίοι δεν έχουν βγάλει γυμνάσιο, αλλά γυμνασιακές τάξεις μητρικής γλώσσας με συνολικά 12 ώρες την εβδομάδα μάθημα. Οι μαθητές αυτοί δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις σε ορολογία και πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι έχουν φοιτήσει σε γερμανικά σχολεία, που είναι τελείως διαφορετικά από τα σχολεία της Ελλάδας.

Οι καθηγητές, που διδάσκουν στο Λύκειο προσπαθούν, όσο μπορούν, να ολοκληρώσουν την ύλη και συγχρόνως να κάνουν επαναλήψεις για να καλύψουν τα κενά των μαθητών.

Το Λύκειο του Βερολίνου έχει ανάγκη τη βοήθεια της Ελλάδας. Είμαστε και εμείς Ελληνόπουλα που διψούν για γνώση. Στη δικιά μας περίπτωση, όμως, αυτή μένει ανικανοποίητη με το ισχύον σύστημα. Δεν κατηγορώ κανένα συγκεκριμένο πρόσωπο. Κατακρίνω το σύστημα, το οποίο αποξενώνει τα παιδιά από την πατρίδα. Ο τρόπος διδασκαλίας είναι τέτοιος, που κάνει μια μεγάλη πλειοψηφία μαθητών, απλώς να παρευρίσκεται στις ώρες των μαθημάτων. Και μόνο μια μικρή μειοψηφία καταφέρνει να παρακολουθεί σωστά τα μαθήματα και να συμμετέχει στα κοινά του σχολείου. Συμμετοχή στα κοινά σημαίνει και συμμετοχή στα κοινά της κοινότητάς μας. Διότι, όσο πιο πολλές γνώσεις αποκτούμε, τόσο πιο εύκολα θα προασπίσουμε την ελληνικότητά μας.

Οι καλύτεροι πρέσβεις της Ελλάδας είναι οι ομογενείς του εξωτερικού. Αυτοί μεταδίδουν τον πολιτισμό στους συμπολίτες, προστατεύουν και υπερασπίζονται τα συμφέροντα του Έθνους μας στο εργοστάσιο, την αγορά, το καφενείο κ.λπ.

Απευθύνομαι στους υπεύθυνους του Υπουργείου Παιδείας και κάνω έκκληση να βάλει στους προγραμματι-

σμούς του για την παιδεία και ένα κεφάλαιο για την παιδεία των Ελλήνων του εξωτερικού. Ένα πρόγραμμα, που να αγκαλιάσει τα παιδιά αυτά και να τα βοηθήσει να βρουν το δρόμο, μέσα από σπουδές για την πατρίδα.

Προτείνω να γίνει μελέτη για να μπορέσει να δοθεί λύση στο θέμα του κπιρίου, ώστε τα μαθήματα να γίνονται χωρίς περικοπές. Να πιέσει το Ελληνικό Κράτος την ηγεσία του Βερολίνου να δεχθεί το ελληνικό Λύκειο ως ισότιμο των γερμανικών και όχι να χρειάζεται να δώσουμε πανελλήνιες εξετάσεις για να αναγνωριστεί το Λύκειό μας. Να μας στείλει καθηγητές, οι οποίοι έχουν ενημερωθεί και έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια, ώστε να μπορούν να σχηματίσουν μια ιδέα για το τί πρόκειται να κάνουν στο εξωτερικό. Απευθύνομαι προς όλα τα παιδιά, όλους τους μαθητές και τους καλώς να υψώσουν το κεφάλι, να ανοίξουν τα μάτια και να γυρίσουν το ρολόι της εθνικής μας πορείας, που βαδίζει προς την εθνική μας καταστροφή, πριν να είναι πολύ αργά, με όσους κόπους και αν χρειαστεί.

Πρέπει η νέα γενιά, πριν γίνει ολοκαύτωμα, να ξυπνήσει. Καλώ τους φρουρούς της δημοκρατίας και της ελευθερίας της πατρίδας του σήμερα και του αύριο, να εξεγερθούν και να σκεφτούν ελεύθερα και σωστά, όπως έλεγε ο βάρδος της ελληνικής παλιγγενεσίας, ο Ρήγας Φεραίος και να πάρουν το μέλλον της χώρας τους στα σπιθαρά τους μπράτσα. Μήν περιμένετε κατήχηση, καθοδήγηση, πληροφόρηση, διαφώτιση ή πνευματική αποπλάνηση.

Μελετήστε, σκεφτείτε, προγραμματίστε. Πολεμήστε, κλείστε στην καρδιά σας την Ελλάδα, για να αισθάνεστε κάθε είδους μεγαλείο, για να αντικαταστήσετε το σκοτάδι με το φως, το ψεύδος με την αλήθεια, την παρακμή της Ελλάδας του σήμερα, με την ελπίδα των οραματισμών σας του αύριο.

Από μας και μόνον εξαρτάται το μέλλον της Χώρας. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Χριστίνα Μαλαματένιου.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΥ (Α' Πειραιά): Δεν θα ήθελα να πω ότι δεν έχω προετοιμάσει την ομιλία μου. Από τις προτάσεις, που θα αναφέρω, θα φανούν ποιά προβλήματα της παιδείας θίγω.

Θα ήθελα να συγχαρώ κατ' αρχήν την εισηγήτρια κυρία Συμριωνή, για το θέμα του ρουσφετιού στην εκπαίδευση. Παρόμοιο θέμα είχα αντιμετωπίσει και εγώ, όταν μία κοπέλα είχε αντιγράψει στα Θρησκευτικά, η κόλλα της μονογράφτηκε, αλλά στο τέλος εισέπραξε ένα ολοστρόγγυλο 18.

Πιστεύω, όμως, ότι δεν φτάνει τα παιδιά των καθηγητών, αλλά οι γονείς τους, που τους μαθαίνουν να χαίρονται τις εύκολες λύσεις. Εγώ δεν είμαι αυτό που είναι ο πατέρας μου, ή ο παππούς μου, ή η γιαγιά μου. Είμαι αυτό, που θα κάνω εγώ η ίδια, αυτό που θα προσπαθήσω, αυτό που θα καταφέρω. Δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί τα παιδιά των καθηγητών πρέπει να έχουν καλύτερη μεταχείριση.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Για την αναβάθμιση της παιδείας πιστεύω ότι είναι απαραίτητη η προβολή του βιβλίου από τα Μ.Μ.Ε. Όμως αυτά επιμένουν σε ένα και μόνο έργο, να αποπροσανατολίζουν την κοινή γνώμη. Και όλα αυτά στο όνομα της θεαματικότητας και ακροαματικότητας.

Πιστεύω, ότι αυτό θα μπορούσε να γίνει με βιβλιοπαρουσιάσεις σε ανοιχτούς χώρους και με τρόπο προσιτό, ώστε να προσελκύσει το ενδιαφέρον.

Παράλληλα, πρέπει να γίνει αξιολόγηση των καθηγητών με τακτικούς συμβούλους. Δεν ζούμε σε πλατωνικές πολιτείες, ο Πλάτωνας έχει πεθάνει εδώ και χρόνια. Πρέπει λοιπόν να καταλάβουμε ότι δεν είμαστε Θεοί και ο έλεγχος είναι απαραίτητος για όλους.

Ο Ρουσόβι είχε πει ότι η διδασκαλία πρέπει να γίνεται στη φύση. Εγώ αυτό το πιστεύω, αν και δεν είναι εφικτό για τα παιδιά των πόλεων. Αλλά ο νέος πρέπει να έλθει κοντά στο βιβλίο και να μην το βλέπει σαν «μπαμπούλα», στείρας απομνημόνευσης. Έτσι χάνεται ο σκοπός της γνώσης.

Το φυσικό περιβάλλον και η σωστή κατάρτιση του καθηγητή, ο οποίος πρέπει να έχει γνώσεις παιδοψυχολογίας, θα εξασφαλίσει αγάπη για τη γνώση, σωστή λειτουργία της παιδείας, εξάλειψη της λεξιπενίας και άνοδο του πνευματικού επιπέδου.

Απαραίτητη επίσης θεωρώ την παρουσία σχολιάτρων στο σχολείο, παιδοψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών. Αυτοί θα διασφαλίζουν τα δικαιώματα του μαθητή για προστασία και περιθάλψη.

Γιατί άραγε θα πρέπει κάθε 4 χρόνια να αλλάζει ο Υπουργός Παιδείας και παράλληλα και η πολιτική στην παιδεία;

Σε πολλές περιπτώσεις έχουμε ακούσει να λέγεται ότι, όταν χτίζεται ένα σχολείο, γκρεμίζεται μία φυλακή. Σήμερα, θα έχετε δει σχολεία που μοιάζουν με φυλακές. Εγώ πιστεύω ότι όλοι πρέπει να βοηθήσουμε για να μην μαθαίνουμε γραμματα μέσα σε φυλακές.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να κάνουμε την κλήρωση για τους ομιλητές της Τρίτης, ώστε να έχουν το χρόνο να προετοιμαστούν. Με βάση τον Κανονισμό που υπάρχει, οι ομιλητές θα είναι 7, δηλαδή ο εισηγητής και 6 ακόμη.

Με την κλήρωση εκληρώθησαν ως ομιλητές οι παρακάτω Έφηβοι Βουλευτές: Ζαφειράς Κυριάκος, Τσιάρτα Ελευθερία, Καραφυλλέ Στεφάνια, Γραμμένος Αθανάσιος, Κωστάκου Ελένη, Πιερρακάκη Βασιλική.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Απόστολος Παράλικας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΑΛΙΚΑΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Αναφορικά με την πολιτιστική διάσταση της παιδείας, θα ήθελα να αναφερθώ στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, που σήμερα, στην εποχή της ευρωπαϊκής ενοποίησης, δραματίζει μεζονα ρόλο. Αποτελεί αναγκαίο κακό, αφού η

Ελλάδα δεν είναι σε θέση να επιβάλει τη γλώσσα της. Παρ' όλα αυτά, η γλωσσομάθεια είναι ένας τομέας, που μας επιτρέπει να στεκόμαστε με αξιοπρέπεια έναντι των ευρωπαϊκών εταίρων μας.

Οι Έλληνες είναι από τους φιλομαθέστερους λαούς. Το πολύτιμο αυτό πλεονέκτημα έχει αποκτηθεί μέσω των ιδιωτικών φροντιστηρίων.

Στο σημείο αυτό δεν θέλω να κάνω μια αυθαίρετη γενίκευση, κατηγορώντας τους Καθηγητές του δημοσίου. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι λείπουν τα εποπτικά μέσα. Επίσης, ένας άλλος ανασταλτικός παράγοντας είναι το γεγονός ότι ο καθηγητής του γυμνασίου απευθύνεται σε ένα ανομοιογενές σύνολο. Μέσα σε μια τάξη είναι δυνατόν να υπάρχουν παιδιά, που είναι αρχάριοι σε μια γλώσσα και προχωρημένα ταυτόχρονα. Τέλος, ένα μελανό σημείο είναι ότι τον τελευταίο καιρό το Υπουργείο Παιδείας χαρακτηρίζει τα φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών ως παραπαιδεία. Όμως, δυστυχώς, αυτό επιβεβαιώνεται, πρώτον, διότι το επίπεδο γνώσης ξένων γλωσσών, που απαιτείται στα ειδικά μαθήματα των εισαγωγικών εξετάσεων επιβάλλει την παρακολούθηση μαθημάτων σε φροντιστήρια. Και δεύτερον, υπάρχουν γλώσσες, όπως είναι η ιταλική, που, αν κάποιος θέλει να περάσει στην ιταλική φιλολογία, πρέπει να παρακολουθήσει μαθήματα εξ ολοκλήρου σε φροντιστήρια.

Εγώ προτείνω αναβάθμιση της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών στα δημόσια σχολεία με περισσότερα εποπτικά μέσα. Επίσης, πολλά χρήματα σπαταλώνται κάθε χρόνο και φεύγει μεγάλο μέρος του ελληνικού συναλλάγματος στο εξωτερικό, επειδή δεν υπάρχει ελληνικός φορέας να διοργανώνει εξετάσεις ξένων γλωσσών.

Θα προτείνω, λοιπόν, την ίδρυση ενός δημόσιου φορέα, ώστε να αποφεύγεται αυτή η έξοδος ενός μεγάλου μέρους του συναλλάγματός μας. Και, επίσης, να μην έχουμε εξάρτηση από ξένους φορείς. Και τέλος, αναφορικά με τα κέντρα ευρωπαϊκών γλωσσών, που θα δημιουργήσει το Υπουργείο Παιδείας, να μην προτείνω την ίδρυσή τους, αλλά με έναν τρόπο, ώστε αυτοί οι 80.000 εργαζόμενοι στα φροντιστήρια να μπορέσουν να απορροφηθούν. Επίσης, κρίνεται απαραίτητο να μερμηνήσουμε ειδικά, ώστε να υπάρχει μεν ένα σεβαστό ποσό από την πλευρά της Ε.Ε., αλλά και να μην εξαντληθεί αυτό το ποσό. Ευχαριστώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Ζαφείρας, που κληρώθηκε δεν είχε ζητήσει να μιλήσει στην Ολομέλεια και τον παρακαλώ να τραβήξει ένα άλλο κλήρο για κάποιον άλλο συνάδελφό του.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ζαφείρας τραβά τον κλήρο με νούμερο 24, που αντιστοιχεί στον κ. Λαουτάρη Γεώργιο, Β' Αθήνας)

Το λόγο έχει η κυρία Ματθαιοπούλου Αγγελική, Γερμανία.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Εμείς, που

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

είμαστε από την Γερμανία, είχαμε δηλώσει συμμετοχή στην πρώτη Επιτροπή, στην οποία κληρώθηκαν μόνο τέσσερις και κάπου υπάρχει μια δυσανεμία. Θα επιθυμούσαμε, τουλάχιστον ένας, να ανέβει στο βήμα και να μιλήσει ειδικά για την παιδεία στο εξωτερικό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Προφανώς, εννοείτε στην Ολομέλεια. Όμως, προηγουμένως σας παρακάλεσα να εγκρίνετε την απόφαση να μιλήσει η συνάδελφός σας, χωρίς περιορισμό χρόνου, για να ακουστούν οι απόψεις της και να γραφούν στα πρακτικά της Επιτροπής, ώστε αυτά να τα λάβουν υπ' όψη και οι αρμόδιοι Υπουργοί. Το να κάνουμε μια διαδικασία, που δεν την έχουμε συμφωνήσει, δεν θεωρώ ότι είναι δημοκρατικό. Και το να κάνουμε ψηφοφορία, εάν θα πρέπει να μιλήσει, εκτός κλήρωσης, αυτό συνιστά μια άνιση μεταχείριση.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ (Γερμανία): Έχω την εντύπωση ότι θα ήταν άσκοπη η συμμετοχή μας, εάν δεν ακουστούν τα προβλήματά μας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μα τα θέματά σας έχουν, ήδη, τεθεί εδώ και θα γραφούν στα πρακτικά.

Το λόγο έχει ο κ. Λαουτάρης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΟΥΤΑΡΗΣ (Β' Αθήνας): Όπως είτε και ο κ. Ζαφειρόπουλος, τα θέματα που έχουμε να διαπραγματευθούμε σήμερα είναι ο πολιτισμός και η παιδεία. Εγώ θα κάνω μια προσέγγιση και στους δύο τομείς και κυρίως του πολιτισμού στα σχολεία. Νομίζω, δηλαδή, ότι ο πολιτισμός στο σχολείο έχει δύο μέρη, αφ' ενός τις πολιτιστικές εκδηλώσεις μέσα στο σχολείο και αφ' ετέρου τα ήδη υπάρχοντα μαθήματα, δηλαδή, τη μουσική και τα καλλιτεχνικά.

Όσον αφορά στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, υπάρχουν προτάσεις να γίνει συγκρότηση θεατρικών ομάδων, όπου θα μετέχουν όσοι μαθητές επιθυμούν. Προτείνω να γίνονται παραστάσεις στα σχολεία ή σε άλλους χώρους, θέατρα κλπ. Επίσης, νομίζω ότι πρέπει να δοθούν κίνητρα στους μαθητές, ώστε όσοι ασχολούνται με τη μουσική να οργανώσουν μουσικά συγκροτήματα, τα οποία θα παρουσιάζουν τη δουλειά τους.

Επίσης, προτείνω συγκρότηση αθλητικών και καλλιτεχνικών ομάδων, όπου οι μαθητές θα επιδεικνύουν τα ταλέντα τους, είτε με εκθέσεις, είτε με συμμετοχή τους σε διαγωνι-

σμούς και τέλος, τη συγκρότηση περιβαλλοντικών ομάδων, όπου οι μαθητές θα παρουσιάζουν τις εργασίες τους και θα δίνουν διαλέξεις.

Όλα αυτά θα πρέπει να θεσπισθούν με νόμους. Το ίδιο το σχολείο θα αναλάβει αυτές τις πρωτοβουλίες και δεν θα στηρίζεται στις προσπάθειες ορισμένων καθηγητών, όπως γίνεται σήμερα.

Στον τομέα της μουσικής και των καλλιτεχνικών, είναι απαραίτητο να επεκταθεί η διδασκαλία τους από το Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Όσον αφορά στο μάθημα της μουσικής, είναι δεδομένες οι αδυναμίες, που παρουσιάζονται σε αυτό, επειδή δεν υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από τα παιδιά. Η διδασκαλία του περιορίζεται σε μία ώρα και τα βιβλία δεν είναι και τόσο καλά. Ενδεικνύεται η παρακολούθηση συναυλιών από τους μαθητές, είτε στο Μέγαρο Μουσικής, είτε διαφόρων Ελλήνων καλλιτεχνών, όχι μόνο κλασικής, αλλά και μοντέρνας μουσικής.

Όσον αφορά στο μάθημα των καλλιτεχνικών, θα βοηθούσαν επισκέψεις σε Εκθέσεις, είτε της Εθνικής Πινακοθήκης, είτε άλλων αιθουσών τέχνης, όπου θα μπορούν να παρακολουθήσουν οι μαθητές το έργο νέων καλλιτεχνών.

Είναι εύλογο να υπάρχει δυνατότητα μετεκπαίδευσης για τα μέλη των καλλιτεχνικών ομάδων.

Η ουσία αυτής της πρότασης είναι ότι θα προαχθεί ο πολιτισμός, θα καλλιεργηθούν ορισμένα ταλέντα, που, υπό τις δεδομένες προϋποθέσεις, δεν έχουν καμμία ευκαιρία, ούτε να εκδηλωθούν, ούτε βέβαια να αναπτυχθούν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα παρακαλέσω, όσοι από τους Έφηβους Βουλευτές θέλουν να τεθούν οι προτάσεις τους, αύριο, σε ψηφοφορία, να τις διατυπώσουν γραπτά και να τις καταθέσουν, αύριο, στην Γραμματέα, κυρία Καμπέρου.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 8.00' μ.μ. λύθηκε η συνεδρίαση για αύριο, Δευτέρα 23 Ιουνίου 1997 και ώρα 10.00' π.μ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ